

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hóra 70 fillér, negyed évre 2 P, fél évre 4 P, egy évre 8 P. Egyévi szám ára 20 fill., 30 Groschen, 3 dinár, 1,20 líra, 2 francia frank, 10 leu.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-9-78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 május 29

22. szám

Nadányi Emil meghalt

Németország gazdasági barátságot ígér!

„Mindent el fogunk követni, hogy a jelenlegi feszült helyzetet megoldjuk, mi meg akarunk és meg fogunk egyezni Magyarországgal”, – jelentették ki A Reggel kiküldött munkatársa előtt a német gazdaságpolitika irányító tényezői

„Mi sajnáljuk legmélyebben, hogy nem siethetünk a hagyományos barátsággal Magyarország segítségére”

Berlin, május 28.

(A Reggel kiküldött tudóstíjának telefonjelentése.) A Magyarország és Németország között folyó gazdasági tárgyalások a mai nap folyamán itt is a politikai érdeklődés előterébe kerültek. A birodalmi gazdasági minisztérium kiküldöttének, Waldeck titkos tanácsosnak budapesti tárgyalásaival összefüggésben vasárnap reggel rendkívüli delegáció utazik Budapestre. A nemzeti szocialista párt külpolitikai intézete, a Rosenberg Alfréd vezette és alatt álló mindenható „Aussenpolitisches Amt” gazdasági ügyosztályának vezetője, Werner Daitz rendkívüli követ, Lübeck birodalmi ügyviselője, a világhírű strassburgi kaliumművek volt elnöke, továbbá Hans von Dits, aki a külpolitikai hivatal gazdasági főosztályában a délkelet-európai gazdasági ügyek teljhatalmú intézője, abból a célból érkeznek vasárnap éjszaka Budapestre, hogy Waldeck titkos tanácsos átmeneti eredmények érdekében folytatott tárgyalásaival összhangban, egy

Magyarországgal megkötendő állandó gazdasági szerződés alapelveit igyekezzenek a lehető legrövidebb időn belül leszögezni.

Elsősorú újságróli kötelességemnek tartottam, hogy ezekkel az eseményekkel kapcsolatban

legilltetesebb helyen

érdeklődjem a hivatalos német gazdaságpolitika fellépéséről és szándékairól azzal a Magyarországgal szemben, amely az utóbbi időkben nem titkolhatta el, hogy a hitleri Németországgal szemben való elkedvetlenedésének és kidábrándulásának egyik legfőbb oka:

agrártermékeinek brutális kizárása a német piacról.

Az alább következő gazdaságpolitikai szempontból

nagyonfontosságú felvilágosítások arra engednek következtetni, hogy Németország jobb belátásra látszik térni Magyarországgal szemben.

A német külügyminisztérium nyilatkozatát német vezető személyisége,

arra a kérdésre, amely a hagyományos magyar-német barátságunk gazdasági téren történt kegyetlen megsértése miatt interpellációnak volt tulajdonképpen tekinthető, a következőkben fejtette ki

WERNER DAITZ, követ, a N. S. D. A. P. gazdasági vezérkari főnöke, aki vasárnap éjjel Budapestre érkezett s ma megkezdte rendkívül fontos tanácskozását előltem a Magyarországgal kapcsolatos mai német gazdaságpolitika okait, mentességit, jelenlegi hangulatát és jövőbeni céljait:

— Múltbóztassék megengedni, hogy kifejezhessem mindenekelőtt a német gazdasági politikának

HANS VON DITS, az N. S. D. A. P. gazdasági osztályának déleuropai intézője, aki vasárnap éjjel Daitz követtel Budapestre érkezett

Reménytelen szerelem

Írta: LÁZÁR MIKLÓS

Az európai közvélemény, amelyet Nagy Frigyes az emberiség szentlelkének nevezett el, vasárnap éjszaka megérkezett Budapestre és a magyar fővárosnak szívesen látott és örömmel üdvözölt vendége. Az európai közvéleménynek, ha ma is igaz ez a frázis, az írók, szerkesztők, újságírók a megszemélyesítői. Boldog ifjúkoromban írtam hivatásomról, hogy újságírónak lenni annyi, mint reménytelenül szeretni. Húsz év múlt el, de szerelmem hivatásom iránt sohasem volt reménytelenebb, mint ezekben az években, amikor a gondolatszabadság, a lelkek önkormányzata, a meggyőződés tisztasága és az írótól becülete Európa nagy és művelt vidékein úgy halványodik el a nemzedékek köztudatában, mint a negyvennyolcas honvéd, a delizsánc és a kénes gyufa. Itt, magyar földön, még nem lobbant utolsó a toll szabadságának mécsese! Aki újságírónak hite, meggyőződése és bátorsága van, könnyíthat a lelkiismeretén, nem kell, hogy jármot vegyen a nyakába. A magyar sajtó nem a tömegpropaganda eszközevé degradált gramofon és lautsprecher. Mesdames et Messieurs, nous vivons encore, nous sommes hommes et journalistes! Car il y a nations et nations! Ajánlom az újságírók világkongresszusa érdemes és lelkes rendezőinek, gyűjtsenek össze a múzeumokból néhány száz Rákóczi-rézpénzt. A fakult és rozsdás régi rézen ez a halhatatlan felírás tündöklik: Pro libertate! A szabadságot! Ezeket a kopott rézgarasokat mutassák meg Európa minden részéből idesereglett vendégeinknek és a libertásokon elmosódó két szó emlékeztesse Európa közvéleményét arra, hogy a szabadság százszor szent eszménye száz évvel a francia forradalom előtt itt élt, lélegett, hörgött, vérzett és egekig sikoltott már a magyar földön, hogy libertas és liberalizmus nem azonos fogalmak Magyarországon és hogy a magyar urak és magyar parasztok úkapjai már akkor harcoltak az emberi szabadságért, amikor ennek a bűvös szónak kiejtéséért fejvesztés járt azokban a boldog és gazdag nyugati országokban, ahonnan vendégeink ide hozzánk, az európai végekre utaztak. A gondolat autonómia és az egyéni szabadság a magyar ember ősi életeleme. Freedom is and always was the ruling political passion of this people! Nyugati ember, francia vagy angolszász újságíró sohasem fogja megérteni, mint mondhat le egy nemzet, egy polgár a maga leg-sajátosabb, legegységibb emberi jogairól. A káplári nádpálea és az orosz kancsuka éppen olyan érthetetlen előttük, mint az emberevés. Az a rézpénz, amelyet a vezérlő fejedelem veretett, örökkévaló emléke annak a tragikus küzdelemnek, amelyet eltaposott magyarok századokig vívtak a szabadságért, de elmulhatalan bizonyítéka annak is, hogy sokkal közelebb állunk Nyugat-Európaéhoz, a szálak, amelyek a magyarságot az európai polgári-sodáshoz és kultúrához fűzik, elszakíthatatlanabbak, mint némely más országokéi, amelyeknek földrajzi helyzete kedvezőbb nálunk. Az újságróli kongresszus vendégei azzal az érzéssel utazzanak haza, hogy a magyarság nem faj, hanem nemzet, mint az angol vagy a francia: a szabadság nemzete!

Egy üveg Igmándi

Mindig otthon legyen,
Hogy ha szükség van rá,
Gyorsan segíthessen.

azt az álláspontját, amely nem tartja lehetségesnek a délkelet-európai agrárállamoknak úgynevezett különleges kedvezmények alapján (»Prinzip der Meistbegünstigung«) való megsegítését. Ha valamilyen kedvezményt adunk az egyik államnak, azt meg kell adnunk a másiknak is, ennél fogva ezeknek a kedvezményeknek olyan mintadíjaknak kell — sajnós — lenniük, hogy teljesükben ne érthassanak az érdekeinknek. Eppen ezért vagyunk azon a véleményen, hogy a megoldás tekintetében csak az úgynevezett

preferenciális módus

jöhet tekintetbe, hogy tudniillik az ipari állam, amely agrárimportra szorult, a szükségeset szenvedő agrárállamoknak egyrészt kedvezményes vám-tarifát engedélyez, másrészt ezek az agrárállamok is bizonyos beviteli kedvezményeket biztosítanak az ipari államnak. De ezeknek a preferenciális vámoknak az engedélyezése, sajnós,

ma nem függ egyetlen államtól,

azoknak az államoknak ugyanis, amelyek különleges kedvezményeken alapuló kereskedelmi szerződést kötöttek, beleegyezésüket kellene adniok ehhez. Ahhoz például, hogy mi Magyarországnak különleges vámtételeket állapíthassunk meg, szükségünk volna Olaszország, Franciaország és Jugoszlávia beleegyezésére. Mi a háború után iparpártoló kereskedelempolitikát folytattunk azon egyszerű okból, mert azt láttuk legelőlravezetőbbnek a háborúból visszazömlő tömegnek a termelés rendjébe való mentől gyorsabb bekapcsolása szempontjából. Milliók jöttek vissza a frontról, akik évekig nem dolgoztak, polgári álásukat elvesztették, akiknek az existenciájáról gondoskodnunk kellett, ezeknek, az iparban való elhelyezését könynyebben tudtuk keresztülvinni, mint a mezőgazdaságban. Természetes, hogy ennél fogva összes szerződéseinket

a mezőgazdaság rovására kötöttük.

Ennek pedig egyenes következménye lett, hogy mezőgazdaságunk a szó szoros értelmében tönkrement: nem tudott megbirkózni a külföldi versenyével s már-már az a veszély fenyegette az egész német mezőgazdaságot, hogy

a német paraszt egyszerűen felfordult!

A harmadik birodalom gazdaságpolitikájának az utolsó pillanatban kellett hirtelen mozdulattal rántania egyet a kereskedelempolitika kormánykerékén, hogy ezt a nagy, beteg német népréteget megmentsse a biztos pusztulástól:

az impörtöt tehát korlátozni kellett!

S ahogy az előző idők gazdaságpolitikája az ipart védte, úgy védi most az új német gazdaságpolitika a mezőgazdaságot: az inga balról most jobbra fordult. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy

mai agrárpolitikánk csak átmeneti!

Azt reméljük, hogy szigorú rendszabályaink útján ellenállóbba, egészségesebbé tehetjük a már-már végelgyengülésben szenvedő német mezőgazdaságot. Nehogy azt higgye azonban s éppen az elmondottak alapján, hogy csak Magyarország érezheti panaszra feljogosítva magát. Ugyanígy vagyunk Hollandiával és Dániával is, amelyek a háború alatt nem voltak képesek a keresletnek megfelelő mennyiségben termelni s ma kapunkon dörömbölnék, hogy feleségeiket vegyük át! Ami már most speciálisan Magyarországot illeti, kijelenthetem, hogy

mi fájlaljuk a legmélyebben, hogy az adott

Sovány, vérszegény gyermekek

4 hét alatt felhíznak, megerősödnek a

Rőzsavölgyi Gyermekotthonban

(Tel.: 69-8-60) BUDAFOK—RŐZSAVÖLGY, MAGYAR UCCSA 14. SZÁM
A Gellért térről 25 perc a HÉV tórókbálhíni közeli állom. A Kanizsai úti ószo-
szádszágon. Elsősorú klíma, Kerti strand, Kvarc. Állandó orvosi fel-
ügyelet. Rendkívül mérsékelt árak.
CSAK 20 GYERMEKET VESZÜNK FEL

kényszerhelyzetben nem siethetünk a hagyományos barátnak és hűséges szövetségeseink oly messzemenő módon segítségére, mint ahogy azt mi szeretnők.

Azt az egyet mindenekelőtt hangsúlyoznunk kell; semmiféle politikai ellenszenvről vagy megváltozott érzelméről nincs szó Magyarországgal szemben... Naryon nehéz pillanatnyilag olyan megoldást találnunk, amely azonnal kielégítő lehetne, de hogy jóakaróban a részünkről nincsen hiány, azt Waldeck titkos tanácsos úr budapesti tárgyalásai is mutatják s bizonyítékát szolgáltathatjuk annak is, hogy

a magunk részéről mindent el akarunk követni, hogy a Magyarországgal való jelenlegi feszült helyzetünket mentől előbb egy kellemesebb, mindkét félre néve kielégítőbb állapot váltsa fel!

Mi őszintén kívánjuk, hogy mentől előbb kifejezést adhassunk gazdasági megállapodásaink minemiségében is azoknak a mély baráti érzelmeknek, amelyekkel Magyarország iránt viseljük.

Nem tudom, milyen messze mehettünk, mert hiszen nem terhelhetjük túl magunkat!

De biztos vagyok abban, hogy találni lehet majd olyan módot, amely, ha nem is vezet azonnal teljes megelégedésre, de mindenesetre ennek kezdé-
téhez vezethet el. Higgyék el Magyarországon is, hogy

Németországnak esze ágában sincs az autarkia!

Ilyen nagy nemzet nem izolálhatja magát a világtól. De egészséges akar lenni! Mert vég-
eredményben csak egy egészséges nemzet lehet szomszédainak is hasznára.

Egyik legfontosabb végrehajtószervünk, a német nemzeti szocialistapárt külpolitikai hivatalának két teljhatalmú gazdasági főnöke

Daitz követ úr és a délkelet-európai gazdasági

Daitz követ vasárnap éjjel Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap éjjeli gyorsral megérkezett Budapestre Werner Daitz, a német külügyminisztérium gazdasági főosztályának vezetője. Hans von Ditz, a közép- és kelet-európai államok gazdasági alosztályának vezetője, valamint Herbert von Obwitzer és Friedrich von Gregory, német külügyminisztériumi főtitviselők kíséretében.

A német kiküldöttet a pályaudvaron a Magyar-Német Mezőgazdasági Kamara küldöttsége fogadta, Schuhmacher és Arnold elnökök vezetésével. Daitz követ megérkezése után a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Optimizmussal eltelve érkezünk Budapestre, ahol reméljük, sikerül megerősíteni azokat a tradicionális baráti kapcsolatokat, amelyek Ma-

gyegek intézője ebben a hivatalban, Dits úr, Budapestre utaznak, hogy az összes Magyarországgal kapcsolatos gazdasági kérdéseket letergelyeljék.

Az Adlon szálloda épületében működő Külpolitikai Intézetben felkerestem ezek után Daitz urat, aki közölte velem, hogy a német delegáció a vasárnap reggeli gyorsralittal utazik Budapestre, s már hétfőn délelőtt megkezdí tárgyalásait a magyar gazdasági szakértőkkel. A Reggel számára Daitz a következő nyilatkozatot tette:

— A német nemzeti szocialistapárt, amely saját néptársainak létét a fennfokú veszélyeknek megfelelő drasztikus intézkedésekkel kénytelen megvédeni, magától értetődően a legnagyobb megértést tanúsítja Magyarországgal szemben is. Az utóbbi napokban fejeztük csak be a német nemzeti szocialistapárt külpolitikai hivatala gazdasági főosztályának megszervezését s máris hozzáfogunk a Délkelet-Európával kapcsolatos gazdasági kérdéseink megoldásához. Ez akciónk

legelső feladata a magyar gazdasági vonatkozások tisztázása. Ujra fogjuk építeni különösen árukereskedelmünket!

Beszéltem Dits úrral is, aki a gazdasági főosztály keretén belül a délkelet-európai gazdasági ügyek intézője, — a következő kijelentést tette előttem:

— Mi Magyarországgal meg akarunk egyezni, tehát, — a birodalmi gazdasági minisztérium jelenleg Budapesten folyó tárgyalásaitól függetlenül is esetleg — meg fogunk egyezni Magyarországgal!

Waldeck úr Budapesten pillanatnyi eredmények érdekében tárgyal. Amit mi csinálni akarunk, — az a jövőre nézve irányadó! A mi tárgyalásainktól nem várható, hogy elutasításunk után azonnal kirepüljenek a tömött vagonok Budapestre, ez a Waldeck úr dolga. De amit mi csinálni akarunk és csinálni fogunk, az a Magyarországgal való állandó és nyugodt gazdasági összeköttetésnek biztos alapja lesz.

Egyed Zoltán.

Magyarországot és Németországot gazdasági téren összeköti.

Nem hiszem, hogy rövidre szabott pesti tanácskozásaink alatt konkrét és végtelges eredményeket érhetünk el.

de vádem, hogy sikerüljen fog tisztázni azokat az alapvető, amelyek a megközelítő kereskedelmi szerződés feljelpelhet. Valószínűleg szerda estig maradunk Budapesten.

A német küldöttség tagjai hétfőn délelőtt tíz órakor a német követet keresik fel, majd onnan Gombos miniszterelnökhez mennek kihallgatásra.

Délután részt vesznek a kormányzó garden partiján.

„Miért nem lehetett Apponyi miniszterelnök a háború előtt és a forradalom után?“

Sigray Antal gróf előadása Apponyiról

(A Reggel tudósítójától.) A Jézus Társasági Diákok Országos Szövetsége felkérte Sigray Antal gróft, hogy mint régi kalocsai diák, emlékbeszédet tartson Apponyi Albert grófról. Sigray vasárnap délben tartotta meg előadását.

— Sokszor megkérdézték tőlem külföldön, — mondotta Sigray gróf —

miképpen történhetett, hogy egy ilyen kimagasló államférfi, mint Apponyi, sohasem vitt hazájában igazán vezérli szerepet, sohasem lehetett miniszterelnök.

Minden egyes alkalommal kitértem a válasz elől, mert nem akartam a külföldön ellenzéki politikai csinálni. Persze nagyon is tisztában voltam azszal, hogy a háború előtti és a forradalom utáni időkben mi volt az oka Apponyi mellözésének, ambár

hazáját más minőségben még olyan kormány alatt is szolgált, amellyel elvi el-
lentében állott.

Most itt megfelelhetek a kérdésre! Apponyi gróf azért nem juthatott vezérli szerephez a háború előtti, mert

a dinasztiaiával szemben a magyarság ön-
célúságát erősebben akarta kifejleszteni.

és nem kapott vezérli szerepet a háború után azért, mert a magyarság öncélúságának eléréséért, az efemer függetlenség hangzatosával szemben, a jogfolytonosság helyreállításában jelelte meg,

Hóman miniszter avatta fel vasárnap a miskolci rádió-közvetítő állomást

Miskolc, május 28.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt Hóman kultuszminiszter és a megye előkelőségeinek jelenlétében ünnepélyesen felavatták a miskolci rádióközvetítő állomást. Báró Szalay Gábor, a posta vezérigazgatója után Hóman Bálint kultuszminiszter mondott nagy beszédet.

Wünsch Frigyes, a Magyar Távirati Iroda igazgatója azt hangsúlyozta, hogy a rádió nem tekintí magát öncélú vállalkozásnak, hanem a közönség igényeinek kielégítésére törekszik. Miskolc városna nevében Hadobay polgármester mondott köszönetet a miskolci közvetítő állomás felállításáért.

— Debrecenben leleplezték a Magyar Fajda-

alom szobrát. Debrecenből jelentik: Vasárnap 20.000 főnyi közönség jelenlétében leplezték le a Magoss György téri a Magyar Fajdalom szobrát, Guillaume francia szobrász művészi alkotásait, amelyet Lord Rothermere ajándékozott Debrecen városának. Az ünnepségen Llewellyn Jones angol képviselő is megjelent. A Booskay hajdúezred díszszázadának tisztelgő elvonulása után Rugonfalvy-Kiss István egyetemi rektor és Vársáry polgármester mondott beszédet, majd József főherceg ünnepi beszéd kíséretében avatta fel a szobrot. Ruffy-Vargha Kálmán a felsőház, Czettel Jenő a képviselőház, báró Vay László főispán a kormány, Demény Géza altábornagy a 6. honvéd vegyes dandár, báró Forster Pál pedig a Reviziós Liga nevében koszorúzta meg a szobrot.

— Félszaladt a motorkerékpár a járdára. Vasárnap délután a Farkasbányán, az Erdi-út 9. számú ház előtt Csizsány Ferenc vilamoskaszat odalokos motorkerékpárja felszaladt a járdára és elütötte Elsiek Ferenc szal-
lodat alkalmazottat, aki a lábán sérült meg.

Vasárnap reggel meghalt Nadányi Emil, Tisza István hűséges publicistája, a Budapesti Hirlap és a 8 Órai Ujság főszerkesztője

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap virradt ma, éppen 6 óra volt, borúsan borzongó reggel, mikor kialudt egy értékes és érdekes magyar élet. A Pasor-szánatórium első emeletén, a 34-es számú szoba fehérre lakkozott szárnyas ajtaja mögött

utolsót sóhajtott Nadányi Emil, a Budapesti Hirlap és a 8 Órai Ujság főszerkesztője.

Nadányi Emil

Tizenkét napig viaskodott küzdelemhez szokott, szívós szervezete a vérmérgőzés halálos ítéletével, már-már úgy látszott, hogy lebíri az ágya fölött lehegő rémet, de két nappal ezelőtt kifárad a küszködő szív, szombatn már csak pisilkolt az élet működése és vasárnap reggel 6 órakor örökre kilobbant... Csöndesen aludt el, hűséges életárs, felesége, *Hettyey Aranka* karjaiban. Három zokogástól fuldokló asszony kuporgott a díványon: a nővérei. És *Hettyey Aranka* félig önkívületben borult rá kiszenvedett férjére. A Nemzeti Színház királyi tartású tragikája *összeomlott teljesen* és három síró sógorasszonya

alig tudta a halottas szobából eltávolítani.

A kiszenvedett jóbarát mellett a végső percben ott volt *Csalhó Kálmán* is... A barát, aki *Nadányi Emil* utolsó vidám estén *együtt volt vele*, vendégszerető házának asztalánál. Azon az este *nagyon vidám volt Nadányi Emil*. Másnap nem jól érezte magát és orvosa, *Nádor* Henrik főorvos megállapította, hogy *vákbélgyulladás van*. Lázmentesen szállították be a szanatóriumba, ahol *Ádám* professzor operálta meg és műtét közben derült ki, hogy a *vákbélgyulladás súlyos gennyedést komplikálódott*, *Nadányi Emil*, aki egész életét a közért, meggyőződésért, eszményiért, hivatásáért való küzdelemben töltötte el, évek óta hordozta ezt a betegségét. Az örökke mozgékony, páratlan életterejű, érdeklődésével olyan sok irányban elkáozó, minden jöért és szépet buzgólkodó törekény testalkatú ember *arra nem ért rá, hogy önmagával törődjön*. ... Reggel 7 órakor

Nádor Henrik főorvos, majd *Ádám* Lajos professzor jelentek meg *Nadányi* halottas-ágyánál:

megrendülve búcsúztak tőle. A József körút 9. számú bérpalota előtt már akkor hosszú kocsisor állt a szemelő esőben. Búcsújárás indult az első emelet felé, ahol *Nadányiék* boldog otthona anyanyiszor nyílt meg a barátok előtt zivés vendégszeretettel. A vasrásokos ajtó mögött, a télikertben zokogva fogadta a vendégeket *Hettyey Aranka* bájos fiatal kedvence, *Eöry* Kató, a Nemzeti Színház ifjú művésznője; neki itt van az otthona, a gyászba illőzött háznak ő a kisasszonya. Az övezgyet, aki a kétségbeesés félönkivületében ül a lefüggönyözött szalóiban,

néma megrendüléssel veszik körül a barátok:

Csalhó Kálmán és a felesége, *Aczél* Ilona, *Törő* Tibor és a felesége, *Mátray* Erzsé... Egyik udvari szobában kisírt szemmel, a gyász merev némaságában ül *Nadányi Emil* rokonsága; a nővérek, a sógorok. Megérkezik *Hevesi* Sándor a feleségével. Besletnek az övezgyhez... Kévéssel utóbb

Petri Pál államtitkár jelenik meg

a gyászoló otthonban és a nyomában még mások, sokan; volt miniszterek, a régi Tisza-és Bethlen-kormány tagjai, képviselők, írók, a Nemzeti Színház művészei és művésznői. Egyik esőndes szobában *Csalhó* Kálmán férfilátogatókkal beszélget. Halkan rebbenő szagátott szavakból, lassan bontakozik ki az elköltözött *nemes, megindító, szép emberi portréja*. Kincses Kolozsvárról indult el az élet... Harmincegynehány évvel ezelőtt *vadrenyes diákélet* zajlott az ősi városban. Párhajok, szerenádok, hetedhétországra szóló mulatságok váltakoztak komoly fellöbannásokkal: egyik nap bál, — a másik nap az izzólelkű fiatalok véres tüntetése a magyar vezényszóért, a magyar zászlóért! Ennek a *mozgalmas, vidám és lelkes diákvilágnak*

egyik ünnepe volt Nadányi Emil.

Az egyetem padjaiból került a szerkesztőség íróasztala mellé és harcias, küzdelmet kedvelő, izzólelkű publicista vált belőle. *Az erdélyi konzervatív politika vezérpublicistája lett*, aki nemes hangú cikkeiben az *Abrányi Kornélok* és *Kaas Ivorok nyomdokain járt*. 1915-ben Budapestre került és

megalapította a 8 Órai Ujságot.

Ezzel az új lapfípussal *nagy sikere volt*. *Tisza István politikájá főtöltte bealkonyult az ég* és Tisza emlékének leghívebb öröszje maradt a siron túl is ez a tisztajellemű és erőlelkű újságíró. Nagyrak, hatalmas barátságából nagy részt kapott. De ő a hatalom és cím után sohasem vágyakozott. Juthatott volna neki rang, cím, politikai karrier, csak a kezét kellett volna kinyújtania érte és ő megelégedett azzal a szereppel, amely az *újságíróknak* jut a politika harcaiban. A szerény és szeretetre méltó modorú újságíró hűségért és tartózkodó igénytelenségéért *nagyra becsülték politikai barátai*. És akik a közelébe jutottak, nem fogják elfelejteni *jóságát, emberszeretét*. Azok közé tartozott, akiket

A hűség mintaképe volt,

nem tántorodott meg akkor sem, mikor *Tisza és politikája főtöltte bealkonyult az ég* és Tisza emlékének leghívebb öröszje maradt a siron túl is ez a tisztajellemű és erőlelkű újságíró. Nagyrak, hatalmas barátságából nagy részt kapott. De ő a hatalom és cím után sohasem vágyakozott. Juthatott volna neki rang, cím, politikai karrier, csak a kezét kellett volna kinyújtania érte és ő megelégedett azzal a szereppel, amely az *újságíróknak* jut a politika harcaiban. A szerény és szeretetre méltó modorú újságíró hűségért és tartózkodó igénytelenségéért *nagyra becsülték politikai barátai*. És akik a közelébe jutottak, nem fogják elfelejteni *jóságát, emberszeretét*. Azok közé tartozott, akiket

nem lehetett megelőzni a köszönésben.

Mindig ő *küszönt előre*, mélyen megemelte a kalapját. Ez nem póz volt, nem magára erőltetett álduváriasság, hanem a *lelke legmélyéről fakadó szerénység*. Eppen olyan őszinte volt ez, mint *konzervatív híle*. Izzó hazaszeretete a hagyományokhoz, a nemzeti múlt erős emlékeihez tapadó érzésvilága minden eszlekedésben, lépésében, nemesveretű cikkeinek minden sorában benne lobogott.

A Nemzeti Színházat odaadóan szerette,

a Nemzeti Színház művsi érdekeit szolgálta sok harcos írásával, pedig — *nem volt színházbarát!* Ő maga keveset is járt színházba, de a Nemzeti Színházban a magyar hagyományok és a nemzeti művelődés szentélyét szerette és tisztelte. *Nadányi* Emil a fővárosi társaséletnek is kedvelt, népszerű és tisztelt tagja volt. Hosszú éveken át tagja annak a *baráti körnek*, amely estenként a *Pannonia*-vendéglő egyik kedves sarkában

Herezeg Ferenc köré gyűlt.

BREITANNIA SZÁLLÓ
SZONDY SÖRÖZŐJÉBEN
HORTOBÁGYI
LACIPECSENYE 60F
HORTOBÁGYI FODATOS 10F

32 évet élt és vele annak a hűséges gárdának egyik leghívebbje száll sírba, amely egykor *Tisza* Istvánt vette körül fanatikus szeretettel. Vasárnap délelben az *újságíróegyesület közgyűlésére érkező pályatársak között mély levertséget keltett az általánosan tisztelt főszerkesztő halálának híre*. *Márkus* Miksa elnök, aki pár perccel előbb értesült a gyászos eseményről, így nyitotta meg a közgyűlést:

— Megöbönéssel értesültünk arról, hogy *Nadányi* Emil meghalt. Az 57 nevének említésekor elsősorban a mi drága Erdélyünk jut mindannyiunk eszébe... *Ujságíró*sors, hogy élte derekán, mikor még *o*y nagy munka várt volna rá, kiesett kezéből az író toll...

A közgyűlés tagjai *álva hallgattak végig az elnök szavait*, *Nadányi* Emil keddén délután 4 órakor a fővárosi dűszsírhegyébe temetik, a kerepesi temető halottasházából.

„A revízió háborút jelent” — ezt üzeni Bukarest és Belgrád

Belgrád, május 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap Belgrádban, Zágrábban és Laibachban tiltakozógyűléseket rendeztek a négyhatalmi szerződés és a békeszerződések revíziója ellen. A belgrádi revízióellenes gyűlésen körülbelül 12—15.000

ember vett részt. A gyűlésen román és csehszlovák delegátusok is szerepeltek. A szónokok hangoztatták, hogy a kisantant békét akar, de csupán a *párizsi szerződések bekéjét*. A mai határok szentek és érintetlenek. A jugoszláv diplomaták semmiesetne sem hajlandók beszélni a revízióról, mert

Pünkösdi kalapját,
 Pünkösdi ruháját,
 Pünkösdi kabátját,
 Pünkösdi nyakkendőjét,

ne az utolsó pillanatban,
 hanem most vásárolja meg
 mert:

most nagyobb a választék!

Corvin
 ÁRULHÁZ, BUDAHA, UJJAZA TÉR 1.

Két- és hámszobás teljesen komfortos lakás kiadó
 VI., Bulevsu ucca 19 és IX., Mester ucca 53
 Értekezni helyszínen vagy gondnoknál: 18-9-80

a revízió követelésére csupán a tábornokok, a sörnyok és az ágyúk válaszolhatnak.

Más szónokok ezzel szemben a békeszerződés és a határok revíziója mellett foglaltak állást, de — Jugoszlávia érdekében.

Követelni kell — mondották — Triszinek, Görzinek, Karintáinak és bizonyos magyar területeknek Jugoszláviához való csatolását. A szónokok nagyrésze részben hevesen támadta Olaszországot és Magyarországot, Németországról azonban nem esett szó.

Bukarest, május 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mintegy tízezer jelentek meg vasárnap a bukaresti revízióellenes gyűlésen, amelyet az »Univer-sal« című lap készített elő. A szerb és cseh kiküldöttek kívül a kormány több tagja, így Mironescu belügyminiszter és Voicu Nicescu földmívelésügyi miniszter is felszólt.

A revízió a háború veszélyét rejti magában és egy háború ma egyetlen a világ katasztrófájával — mondotta a belügyminiszter.

A többi szónokok is azt hangsúlyozták, hogy kétszáz évvel a kezükben megvédeni országuk mai területét.

A »Romániai Zsidópárt« szónoka is fel akart szólni, a gyűlésen megjelent diákok azonban

hangos tüntetést rendeztek a szónok ellen, aki végül is kénytelen volt elhagyni az emelvényt. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely azt mondja, hogy a békes revízió elképzelhetetlen: a revízió egyetlen a háborúval.

Nem akarjuk kétségbevonni a véleménynyilvánítási szabadságot, de nyomtatásos hangszívszék, hogy azok az erőszakosan rendezett tüntetések, amelynek vasárnap Belgrád és Bukarest volt a színhelye,

nem szolgálják a népek egymáshoz való közelségét, a gazdasági viládkrizisből való kibontakozás útját sem egyenetlik és ártnak a béke ügyének.

Ha neves külföldi politikusok, mint ahogy legutóbb Vajda román miniszterelnök tette, Magyarország mostani határainak kiigazítása ellen nyilatkoznak, ezt nálunk sohasem követik népgyűlések vagy hasonló lármás tiltakozások. Teljesen fölösleges és indokolatlan tehát, hogy a magyar politikusok részéről elhangzó békesrevíziós követelésekre több országban egyszerre megrendezett gyűléseken elhangzó izgatott beszédek adjanak választ. De az ilyen demonstráció nemcsak felesleges, hanem általában is mert a világ közvéleménye a p-rol-nagya tisztában látja, hogy a békeszerződés kikötésével a rendelkezéseinek fenntartása egyet jelent annak a szörnyű gazdasági válságnak a meghosszabbításával, amelyetől az egész világ szenved.

Vasárnap este 200 külföldi újságíró érkezett a nemzetközi újságírókongresszusra

(A Reggel tudósítójától.) Kora délelőtt indult el a bécsi Praterkairól az »Erzsébet királyné« fedélzetén az a tekintélyes újságírótársaság, amely a nemzetközi újságírószövetség budapesti konferenciáján fog részt venni.

Borús időben indult útnak a magyar trikolor alatt, de a magyar határon kiderült és kellemes, enyhe napsütésben úszott le a hajó Budapest felé. Esztergomban Boros László, Somogyi Gyula és Berecz Sándor fogadták a külföldi újságírókat, akik vidám hangulatban és otthonosan töltötték el a vasárnapot az »Erzsébet királyné« fedélzetén. Körülbelül 180 újságíróból és családtagjaiból állott a különhajó közönsége s közöttük

majdnem valamennyi nemzet képviselve volt.

A társaság tagjai között ott volt többek között Dons Hermann, a szövetség elnöke, Zappler Marzell, az osztrák újságírószövetség elnöke, Detry, a belga újságírószövetség elnöke, Hilsaire, a »La Nation Belge« főszerkesztője, Jean Poils híres belga újságíró, a braziliai sajtó Montarvois, a párizsi külföldi újságírók szövetségének elnöke képviseli, Daniél-Nielsen, a »Politikens« főszerkesztője.

Az amerikai újságírók köréből kiemeljük Birchall urat, a »New York Times« európai főszerkesztőjét, kinek kíséretében van Knickerbocker, a »New York Evening Post« híres berlini levelezője és Mover, a »Chicago Daily News« közép-európai tudósítója.

A francia sajtó képviselői közül megemlítjük M. Sudre-t, a »Journal« főszerkesztőjét, Gabriel Perreux-t, a »Paris Midi« főszerkesztőjét, De Desan-volt minisztert, a »Dépêche du Toulouse« főszerkesztőjét és Dekeysert, a »Temps« szerkesztőjét.

Az angol sajtót Hubert Jaques, az angol újságírószövetség elnöke, Dickinson, a szövetség titkára, valamint Penman, a Reuter-ügynökség külpolitikai szerkesztője képviselte. Az olasz újságírók között érkezett Zingarelli, a Stampa-nak Budapesten is jól ismert szerkesztője, Norvégiából csak Thorstad-ot, az Aftenposten szerkesztőjét üdvözölhetjük.

Nagy számban voltak jelen lengyel újságírók, köztük Grosstern és Beupré, a lengyel újságírószövetség két alelnöke. A svájci sajtó munkásai közül dr. Droz, a »Neue Zürcher Zeitung« külpolitikai szerkesztője, valamint Jean Martin, a Journal de Genève főszerkesztője érkezett meg.

A rendezés mintaszere volt. Minden magyar kikötőben lelkes üdvözléssel köszöntötte a vendégsereget az összegyűlt közönség.

Esztergomban Domony Móric, a MFTR vezérigazgatója fogadta a hajót, amely innen lassú méltósággal úszott végig a Duna völgyének legszebb szakaszán, a visegrádi és borszeri hegycsúcsok között. A felkelő hold világánál futott be az »Erzsébet királyné« a pesti vizekre.

A nagyzerű látvány, amelyet a kivilágított Budapest nyújtott, valósággal elbűvölte külföldi vendégeinket.

A hajót a budapesti Vigadó-térről kikötőben ezrekekre menő tömeg és a magyar újságíró-társadalom képviselői fogadták.

Márkus Miksa, a Magyar Újságírók Egyesületének elnöke néhány keresetlen szóval, rövid francia beszédrel üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében Dons elnök mondott megható választ.

Ezután a vendégeket a rendezőbizottság tagjai és a cserkészek a részükre kijelölt szállodákba vezették. A konferencia munkái befőn délelőtt fél 10 órakor kezdődnek, de a vezetőség tagjai már az éjszaka a Hungária-szállodában előzetes tanácskozást tartottak.

fiatalasszony, egy magyarszármazású ottani olasz úrnak a volt felesége, akit a pesti főúrók választott el az urától. Az orvosi csodának bellő tavaszi házasságnak külön családi szenzációja, hogy az újdonsült pesti menyecske — nemskára mama tesz...

3.

Ennek a városnak egyik legszerényebb, legizigénytelenebb, legelvonultabb polgára kétségtelenül dr. Légrády Ottó, a Pesti Hírlap főszerkesztő-tulajdonosa. Az aglegény Légrády családja, otthona a P. H. szerkesztőségi irodája, egyetlen szenvedélye, álma, szerelme pedig, amire a takarékos és fegyelmezett férfiu olvasattal külti a szeszereket: a magyar revízió szolgálat. A mult heten az Operaház Légrády Ottó támogatásával holt színre a Laranak, Rothermere lord barátjának. »A fehér vitorlás« című szép dalnővet és ha valaki összesszámlánál, már egy hitbónánnyra vágná az ősszeg, amelyet ilyen és hasonló nemes cölakra áldozott. Az »Igazságot Magyarországnak« című gyönyörű mű sokszázszor példányban járta be az országot és az egész világot, de sehol könyvtárusi forgalomba nem került. Ez a legméltóbb revíziós album is, amely a napokban hatodik kiadásában jelent meg. Légrády Ottó ajánlóját Meg kellett egyszer ezt írni, még ha Légrády Ottó megnehezelt is érte...

4.

Wolfner Györgynek, a Wolfner-gyár igazgatójának feleségé, aki Babica néven finom kis rajzokkal,

ÚJ VEZETÉSI
BALATONFÖLDVÁR-FÜRDŐ
MEGNYILT
Szállodai hideg-meleg folyóvízzel felszerelve. Magyar, francia konyha. Szólfürök. E10-és utószócionban mérések árak! Jún. 15-étől naponta autobuszokélekedés.
Bérlők: Csifrák Antal és Kics Gyula
Felfüggesztások: Budapest, V., Aulich u. 2. Telefon 27-6-64

novellákkal szokott szerepelni a pesti és bécsi lapok hasábjain, azaz lepte meg pesti barátai körét, hogy néhány nappal ezelőtt Bécsben — leterettesített. Állítólag be fog iratkozni az egyetlen orvosi fakultására is.

5.

Hajdu Dezső, a Király-díjnyertes Tempo tulajdonosa, az ötven ezer pengő díjból 1500 pengőt küldött a kormányzó népmozgalmi akciója javára. Ki tudja, talán volt a palánkontól ingyennaplíkum között olyasvalaki is, aki nem is tudta, hogy Tempo győzelme 6 is nyert valamit, — ha nem is fogadta meg...

6.

A rákoskeresztúri temetőben vasárnap leleplezték a Párizsban őt és Budapesten meghalt kedves és kitűnő zeneszerzőnek, Berényi Henriknek sírkövét, a család és sok jó barát jelenlétében. A gyászünnepségre egy napra megérkezett Budapestre Berényi Henrik özvegye, Charlotte Wiehe, az ismert dán operanékesnő is.

7.

A könyvnapon, ott is az »Erdélyi sóló«-ban, ritka szép verseskötny kerül a közönség elé; ritka, nemcsak azért, mert ezeket a verseket a tündérszavú erdélyi költő, Bartalis János írta, de ritka azért is, mert kevés példány, alig száz darab van még belőle. Nem is marad belőle egész biztosan egy példány sem, pláne, hogy a költő személyesen fogja árulni...

(e.z.)

Sugár és Barna kirakatában megjelent az új tavaszi férfidivat d. adamas slóge, az angol teniszonnyári ruha, Panamakalapot viselni hozzá...

Pletykák miatt öngyilkos lett egy húszéves úrilány

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután Nedeckzy Béláné, a temetkezési vállalat főtisztviselője, húszéves leányval rokonainak látogatására indult. Közben szemezni kezdett az eső, a leány, akit Nedeckzy Laurának hívnak, azt mondta, hogy hazamegy. Nemsokára Nedeckzy is hazakért, azt mondta, hogy megérkezett lakásának ajtaját zárva találta. Mintán negyedévig hiába ajtógépet, álkulccsal nyitották fel az ajtót.

Feljagató gázzzag

ömlött ki a folyósóra és a hálószoba diványán halálos sápadtsággal az arcán ott feküdt Nedeckzy Laura. A kihívott mentők már csak

a halált konstatálhatták.

Az asztal sarkán búcsúlevél feküdt: »Öngyilkos lettem, mert nem tudtam azokat a pletykákat elviselni, amelyeket sógorom terjesztett rólam... Eljetelek boldog. Laura...« A szerencsétlen fiatal leányt feleségül akarta venni egy gazdag vaskezeskedő fia, de a valláskülönbség miatt

a házasságot több rokon ellenezte.

A pletyka, amelyre búcsúlevelében céloz, — egy levél, amelyben szemrehányást tesz neki sógorának anyja, hogy tavaszi kabátot fogadott el sógorától.

Nyilatkozat. A Reggel 1930 szeptember 1-i számában, »Kizárású indítványt nyújtottak be Makó Béla ny. kir. járáskörű elnök ellen a Szereseni Kaszinóban cím alatt ekkor jelent meg. Azóta a rendelkezésünkre bocsátott okiratokból és Makó Béla úr által Sprei Jakab és dr. Csordás István úrnak ellen ragalmazás vétségei miatt indított s az iratokhoz csatolt büntügyi iratok alapján megállapított nyert, hogy Makó Béla úrnak és az ügye személyi törzskönyvbe felvételéről támadt és benne foglalt állítások egy része már több, mint tíz évvel ezelőtt bíróságon kívüli, végül részben 1932 évben a bíróság előtti becsánatkérésekkel elintézését nyert. Kijelentjük tehát, hogy a cikkben foglalt állításokból és különösen dr. Csordás István úr előérzeteivel nem azonosítjuk magunkat, azoktól felelő séget nem vállalunk és a cikk megjelenése felett őszinte sajnálkozásunkat fejezzük ki. A Reggel,

Pesti kis notesz

1.

Odón kis kávéház álmódzik az óbudai Szentlélek-téren: a háromszáz éves Bródy-kávéház egyik márványszaltához két hete nem ül le senki... Tiszteletben tartják az úró úr örökre árván maradt helyét, ahol őt esztendőig üldögélt elgondolkozva Krúdy Gyula. Sokszor megtörtént, hogy jóval éjfél után vetődött be a patinás öreg kávéháza a kültő és szólatlanul elmerengett a kis kerek asztalnál — mindig ugyanannál — világgal reggelgel... A tulajdonosok, özv. Bródy Ignác és három fia most elhatározták, hogy márványtáblával öröklítik meg a költő emlékezetét a kis óbudai »kávés házában, amely maga is egy darab történelem.

2.

Egész Pest arról a szenzációs házasságkötésről beszél, amelynek boldog hőse a híres pesti naggyógyász főúró, aki a napokban ünnepelte hatvanadik születésnapját. A dalús és népszerű pesti nőorvos felesége egy ragyogó szépség, huszonnyéves abbázai

Gál Júlia, Miss Hungária orrocskahosszal lett második a madridi Miss Európa választáson

Miss Európává az orosz szépséget választották

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel híre terjedt Budapesten, hogy Gál Juliska, akit néhány hónappal ezelőtt egy zsűri a Royal-szálló fehértermében a Miss Hungaria címevel ruházott fel, elsőnek futott be a nemzetközi verseny cél-szállójához és vasárnapra virradó éjjel a madridi választáson

Miss Európává lépett elő.

A hír nem bizonyult valóznak:

Miss Magyarország a döntő finisben egy szavazattal lemaradt legveszedelmesebb riválisra, Miss Oroszországra mögött.

A Miss Oroszországra győzelméről szóló távirat, amely vasárnap délből futott be Pestre, meg-

Oroszország javára. Gál Juliska, amikor kihirdették az eredményt, egy pillanatra elsápadt, azután

Miss Európa felé fordult, átölelte és megcsókolta.

A választás után hajnalig tartó bál következett, amelyet a győztes és lemaradt szépségkirálynők kitörő jó hangulatban táncoltak végig. Gál Júlia balszuklóján ott ragyogott az a karkötő, amelyet udvarhölgye választásának emlékéül kapott. A Reggel vasárnap délből telefonon felhívta Miss Magyarországot Ritz-beli lakosztályában. Csengő leányhang jelentkezett a telefonnál.

— Kérem, ne haragudjanak rám — mondotta Gál Juliska a telefonba. — En is azt hittem, hogy engem

YPSZILON KÁVÉHÁZ
TÖZSZEPALOTA
Kalmár Tibor zeneszerző és zenekara
hangversenyez

fognak megválasztani Miss Európává, az utolsó pillanatig mindenki azt jósolta nekem. De azért nem vagyok szomorú, nem is olyan fontos az egész...

Az összes szépségkirálynők vasárnap délután elutaztak Madridból Lisszabonba, ahol a portugál köztársaság elnökének vendégei. A hét végén, pénteken vagy szombaton Miss Magyarország újra Pesten lesz és bekopogtat a Csokonai utcai lakásba, ahol vasárnap nyomott volt a hangulat.

Itt mindenki Gál Juliska győzelmére számított. Az udvaron ingujjas, pipázó férfiak és a tavaszi napban sütikerező asszonyok állnak. Goldstein közsörümester földszinti ajtaja csak félig nyílik ki a kopogtatásra. Fekete kamionban fiatal lány dűgja ki rajta a fejét. A hangja kicsit esalódottan, idegesen remeg.

— Nagyon sajnáljuk, — mondja — mi sem tudunk egyebet, mint hogy nem minket választottak meg Miss Európának.

Öt független kisgazda képviselő leszállt útközben a gyorsvonatról, amely Budapestről Magyaróvára vitte a Hősök szobrának leleplezésére meghívott politikusokat

Táviratban közölték Albrecht főherceggel, hogy nem akarnak úgy feltűnni, mintha a Kormány egyik tagját kísérenék az ünnepélyre

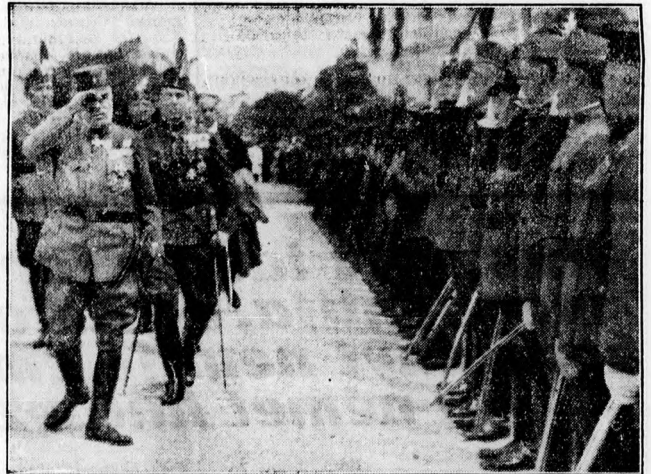
Magyaróvár, május 28.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Hősi emlékművet lepleztek le vasárnap Magyaróvárról és az ünnepségek szónoka Albrecht főherceg volt.

Ez magyarázza, hogy Pestről sok politikus utazott le az ünnepélyre; Kállay miniszter kíséretében egypárti képviselők, köztük Tabódy Tibor, Temesváry Imre, Csikvándy Ernő, Páry Hugó, Téglássy Béla, Pintér László, Usetty Béla és Schmidt Miklós. A kereszténypartot Fitz Artúr képviselte, az ellenzék részéről Hegymegi Kiss Pál, Andaházi-Kasnya Béla, Kun Béla, Dinich Odón, Némethy Vilmos, Pakots József és Meskó Zoltán készültek résztvenni az ünnepségen.

A gyorsvonathoz kapcsolt szalónkocsiban egy darabig jókedvűen beszélgettek a különböző pártokhoz tartozó képviselők. Útközben azonban a független kisgazdapárt öt tagja megállapította, hogy ők nem kaptak ünnepélyes meghívót, mint az egypártiak és azt sem tudták, hogy Kállay földművelésügyi minisztert ünnepélyesen fogadják Magyaróvárról. Miután ebben a fogadtatásban nem akartak résztvenni és

A 77 éves főherceg csukaszürke egyruhában, marsallbottal a kezében, lépett el a diszszázad előtt.

A 77 éves Frigyes főherceg Albrecht kíséretében ellép a diszszázad előtt a hősi halottak emlékművének magyaróvári leleplezésén

nem akartak úgy feltűnni, mintha ők is a minisztert kísérenék az ünnepélyre, győrt mind az öten kiszálltak a vonatból és táviratot küldtek Albrecht főhercegnek,

amelyben közölték, hogy a személye iránti tiszteletből indultak el az ünnepségre, de pártpolitikai akcióban nem akarnak részt venni és ilyen célra nem engedik magukat felhasználni. A képviselők megfogytakozott társasága háromnegyed 11-kor érkezett Moson-Magyaróvára, ahol ezúttal kedvükért megállt a gyorsvonat. Ekkor már sokszemélyi tömeg szorongott az emlékmű körül, amely 14 méter magas, egyszerű, de imponáns kőoszlop, a város többszáz hősi halottjának nevével. 11 óra után néhány perccel megérkezett a felavatásra váró Frigyes főherceg, fiának Albrecht főhercegnek társaságában.

azután megkezdődött az ünnepség, amelyet Panajott ny. altábornagy nyitott meg. Ezután következett Albrecht főherceg ünnepi beszéde:

— A halottak helyett élő ember feleletet nem képes adni, de ezek a halottak, akiknek az emlékezetére összegyűltünk, mégis válaszolnak. »Élőke, — így szólunk — see tompa gyász, se romboló fájdalom ne illesse meg lelketeket ma, a mi napunkon, de megalkuvó engesztelődéssel és hiú büszkeséggel se sértettek meg bennünket. A mi napunk a haladás kötelességteljesítés vasárnapja, amely megszenteli és beragyogja az élet szürke hétköznapjait. A halott hősök életükkel védték a Kárpátok bástyáját az ősz fővezér akaratával.

Fonséges tábornagy úr. megingathatatlan voltál akaratod végrehajtásában, amikor a magyar

Gál Júlia, akiről Maurice Waleffe szombat éjjel azt telefonálta Pestre, hogy ő a favoritja a Miss Európa-választásnak

lepetést keltett, mert Maurice Waleffe még szombaton délután is azt közölte telefonon Ince Sándorral, hogy

Gál Juliska megválasztása kilenvenkilenc százalékgig biztosra vehető.

Közben a Miss Európa jelöltek lázasan készültek madridi szállásukon az éjjeli választásra. Madrid városa nemzeti közügynek tekintette a falai között lezajló választást és a spanyol főváros legelőkelőbb szállodáját, a Hotel Ritzet, úgy, ahogy volt, a szépségkirálynő jelöltek rendelkezésére bocsátotta. Gál Juliska, aki egy jászsefvarosi szerény földszinti lakásból indult el néhány héttel ezelőtt szépségkirálynői hódító útjára,

kisérőnőjével együtt egész lakosztályt kapott a madridi Ritz első emeletén.

A pesti kislánnyal leginkább Miss Oroszország, polgári néven Tatjana Masloff, egy 19 éves barna, vilnai leány vetekedett népszerűségben. Tatjana, aki anyjának és nagybátyjának kíséretében jelent meg a Miss Európa-választáson, azzal érte el legnagyobb sikereit, hogy anyanyelvén, az oroszban kívül angolul, franciául, németül és lengyelül is folyékonyan beszélt.

Szombaton este 11 órakor, pesti időszámítás szerinti éjfélkor kezdődött meg a választás a madridi Múzeumok hatalmas kiállítótermében. Vakító fényben, fényképezőgépek és mozifelvételőgépek keszítettűzében indult meg a szépségkirálynők tündéri felvonulása. Miss Magyarország abban a csupa-fodor, földigérő hófehér organdi ruhában jelent meg, amelyet még Pestről vitt magával. Csak az óven volt egy hatalmas vörös pipacsoskor.

Háromszor is el kellett vonulniuk a szépségkirálynőknek a zsűri előtt, amelynek döntését igazalmas várakozás előzte meg. Végre, pont 12 óra körül feszült hangulatban hirdette ki Waleffe az eredményt:

Miss Európa 1933. az orosz szépségkirálynő, Tatjana Masloff lett, első udvarhölgye Miss Magyarország: Gál Juliska.

Waleffe azt is bejelentette, hogy Miss Magyarország csak egyetlen kevesebb szavazatot kapott, mint Európa szépségkirálynője. A zsűri zárt ajtók mögött hozta meg döntését. A Reggel értesülése szerint azonban hosszú vita után az olasz zsűri egyetlen szavazatával döntött el a verseny Miss

SZÖKÉK
SZÖKÉK
MARADNAK

FEKETE FEJŰ
HYDROGEN
SHAMPOON

határ megvédéséről volt szó. Személyesen írtad meg azt a parancsot, hogy a Kárpátokat tartani kell minden áron.

Ezzel a magyar integritás védőinek sorába léptél, döntéscsedet szived sugalta, pedig akkor, 1915 januárjában a rideg katonai érdek mást javasolt volna.

Frigyes főherceg és a közönség meghatottan hallgatta végig az avatóbeszédet, majd Sattler János polgármester átvette a város nevében az emlékművet és felsőbíró Nagy Pál főispán kiosztotta a magyaróvári hadirokkantak jelvényeit. Ezután Frigyes és Albrecht főhercegek előtt elvonult a katonai díszszázad, utána a leventék, a hadirokkantak és a frontharcosok.

A nemzeti szocialista párt tagjai is felakartak vonulni, de ezt a hatóságok nem engedélyezték.

Délben Kállay földművelésügyi miniszter a főhercegi kastélyban Frigyes főherceg vendége volt, a kaszinóban rendezett banketten pedig Albrecht főherceg volt a házigazda. Délután négy órakor a magyaróvári gazdasági akadémiá épülete előtt üdvözölte Albrecht főherceg Kállay minisztert az akadémiát alapító főhercegi család nevében. Grafits Gábor igazgató üdvözlése után Kállay földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy nincs szándékában az intézet függetlenségét megbolygatni. A magyar mezőgazdaság szakoktatásának új embereket kell nevelni, — folytatta — hiszen mezőgazdaságunk kénytelen magasabbrendű gazdasági rendszerekkel versenyezni; ha meg akarja állni a helyét. Ha mezőgazdaságunk virágzását biztosítani akarja, akkor művelteibnekek és szorgalmasabbnak kell lenni, mint külföldi versenytársaink, mert csak így tudja létének alapját és vele együtt az egész magyar társadalom életét biztosítani.

A pünkösdi ünnepeket töltse a SVÁBHEGYI SZANATÓRIUMBAN 3, 7, 10 napos pousálárak

érdeke, hogy a sárlódást európai méretű viszályá növelje meg. A keresztényszocialista »Reichspost« szerinti a horogkeresztűs inzulius annál súlyosabb, mert Ausztriában egyetlen birodalmi németnek sem esett bántódása. Ezekután természetesen szemítani kell arra, hogy az osztrák minisztertanács ellenintézkedéseket határozzon el. A hivatalos »Wiener Zeitung« hangoztatja, hogy az osztrák kormány megtett mindent a német-osztrák barátságos kapcsolatokat további fenntartása érdekében. Érthetetlen, miért érdelemte ki Ausztria ezt a bánásmódot a német birodalom részéről? Az osztrák szövetségi kormány sine ira et studio fogja meghozni a szükséges határozatokat.

„Vázsonyi alakja az idő távlatában egyre nő az utódok szeme előtt!”

Kegyeleles ünnepek Vázsonyi Vilmos halálának hetedik évfordulóján

(A Reggel tudósítójától.) Vázsonyi Vilmos halálának hetedik évfordulóján a Nemzeti Demokrata Párt kegyeleles emlékünnepek keretében áldozott a nagy államférfi emlékének. Az este Vázsonyi Vilmos-serlegvacsorát rendeztek, amelyen a természet szépségeit megilletődött közönség előtt Láng Lajos felsőházi tag mondott ünnepi beszédet.

— Hét esztendő óta idézzük ide — úgymond — Vázsonyi Vilmos szellemét sikereinek és küzdelmeinek színterére, ahol ma is eleven erővel él és élni fog mindörökké. Vázsonyi Vilmos él, itt jár közöttünk és mi bölcselőkkel együtt ennek a nagy szellemnek minden megnyilatkozását, egyéniségének varázsát, jellemének puritán voltát, munkabírása csodálatos hatalmát, szónoklatának isteni erejét.

Vasárnap délelőtt a Zeneakadémia nagytermében tartották meg a Vázsonyi Vilmos emlékének szentelt ünnepélyt, amelyre ezrek vonultak fel, úrvagyha a főmeg he sem fért a Zeneakadémiába. Itt Gál Jenő képviselő mondott ünnepi beszédet.

— Vázsonyi Vilmos — úgymond — azt hirdette, hogy nem a származás, nem a nemzetiség és nem a faj, hanem a magyar nemzeti eszmének indata az egyetlen, amely a közös erőt, a közös megváltást és egybottarást jelent. A jövődök, akik a nemzet átléelő szeretetével akarnak dolgozni,

csak a szabadelvűség és a demokrácia együttes erejével végezhetik a munkát.

Vasárnap délután többszázan felkeresték Vázsonyi Vilmos sírját, ahol Gosztonyi Armin, Schaffer Zsigmond és Földes István mondottak emlékbeszédet. Vázsonyi sziklából kiforgott hősi alakja az idő távlatában egyre nő az utódok szeme előtt, — mondotta Földes. — A szegénység, hazugság és gyűlölet ellen küzdött az igazságért, szabadságért, közeleti erkölcsért és az emberi méltóságért. Vázsonyi eszméi fogják kivezetni a magyar dolgozó polgárságot mai kataklizmájából.

— Gaal Gaston egykori diáktársai 55 éves érettségi találkozózt tartottak Székesfehérvárott. Székesfehérvárott jelentik: Bónoséges és megható ünnepek színhelye volt vasárnap a székesfehérvári cisztercita gimnázium. Azok a diákok gyűltek össze találkozóra, akik 1878-ban, vagyis 55 évvel ezelőtt tettek érettségét. A találkozó megjelent Debasi-Halász Lajos nyug. kir. koronagyőzész, Szabó László dr. nyug. orvos-tábornok, Fittler Dezső dr. ügyvéd, Hajós Rudolf dr. ügyvéd, Heltai Jenő nyug. főszoftabiró, Gerber Béla dr. orvos, Patai Samu dr. orvos és Schützberger Endre dr. orvos. Az öreg diákok mélyeséges megilletődéssel emlékeztek meg Gaal Gastonról, aki 55 év előtt velük együtt érettségizett és vérendelőletében a cisztercita diákszövetség székesfehérvári osztálya számára 10 darab Pesti Magyar Kezredelmi Bank részvényét hagyományozott.

Dr. Nadányi Emil. Gyógy Nadányi Emilné, Holtvay Aranka mély fájdalomtól megtört szívevel, de az Úr kifürkészhetetlen akaratában való alázatos megnyugvással jelenti, hogy forrón szerettét férje... Dr. Nadányi Emil a 8 Órai Újság főszerkesztője és a Budapesti Hírlap felelős szerkesztője... Budapest, 1933 május hó 28-án.

Ausztria idegenforgalmát megbénítja, de az osztrák kormányt nem félemlíti meg a német határzár

Bécs, május 28. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése. Tauschitz berlini osztrák követ vasárnap a kormány hívására ideérkezett és a vasútról egyenesen a kancellári palotába hajtatott, hogy beszámoljon Dollfuss kancellárnak a német kormány ma életbelépő rendeletéről, amely az ezermárkás kiutazási illetékek

csak akkor lehetne ezermárkás beutazási illetékek sújtani, ha más országokkal szemben a német kormány ugyanazt az eljárást alkalmazná. Viszont Csehszlovákia, Lengyelország, Franciaország, Belgium és Svájc ugyanúgy megtiltották a horogkeresztűs jelvények használatát és egyenruhák viselését, mint ahogy Ausztria tette. de ezekkel szemben a Hitler-kormány mégsem határozta el magát ilyen súlyos retorzióra. A »Neue Freie Presse« vasárnapi vezérekkel megállapítja, hogy

a berlini kormány valóságos háborús rendszabályokat alkalmaz,

amidőn ezer márka pénzbüntetéssel sújtja azokat, akik Berlinből Bécsbe, vagy Münchenből Innsbruckba akarnak utazni. Miért alkalmaz a gazdaságilag gyengye Ausztriával szemben ilyen példátlan eszközöket Németország, — kérdi a lap — hiszen ez a bojkott még súlyosabb feszültséghez fog vezetni.

Ausztriát legérzékenyebb pontján érinti a Németországból ideírnyuló idegenforgalomnak ez a hirtelen elvágása.

Az elmúlt évben több mint 200.000 birodalmi német utazott és 31 millió schillinget hozott Ausztriába, az idegenforgalom Ausztria kereskedelmi mérlegének egyik legjelentékenyebb aktívuma. Igaz viszont, — folytatja a »Presse« vezércikke — hogy a német külkereskedelmi mérleg Ausztria terhére 150 millió aktívumot mutat. Vajjon célszerű-e, ha a gyenge Ausztriát az erős Németország ilyen intézkedésekkel a legvégsőkre kényszeríti.

Németországnak nem lehet jól felfogott

gyakorlatilag határzárát teremt Németország és Ausztria között.

Az osztrák kormány a rendelet által teremtett súlyos helyzetet a diplomácia békes eszközeivel kívánja megoldani, de semmiesetre sem hajlandó arra, hogy a nemzeti szocialista mozgalomnak belpolitikai engedményeket tegyen és a Hitler-kormányt ezen az áron vegye rá az ezermárkás beutazási tilalom visszavonására. A kormányhoz közelálló helyen rámutatnak arra, hogy a rendelet, amelyet Berlinben kiadtak,

sérti a Németország és Ausztria között fennálló kereskedelmi szerződést,

mert ennek értelmében Ausztria a legtöbb kedvezményt élvező államok sorába tartozik és az Ausztria felé irányuló német idegenforgalmat

Nadas Sándor lapja a PESTI FUTAR megjelenik minden 1-én és tizenötödiken Legközelebbi szám kedden korán reggel!

Dr. Nadányi Emil. A Budapesti Hírlap mélyeséges fájdalommal jelenti, hogy felelős szerkesztője és vállalatának vezetője, Dr. Nadányi Emilben a magyar újságírás nemes, nagy értéket vezetett, a magyar politika iródoma fardhatatlan barost, akinek tiszta tollát mindig hit, meggyőződés és eszményiség vette. Igazságosságunk, szerkesztőségünk tagjai, vállalatunk alkalmazottai benne a gondos, szerető lelkű vezető, támaszot, jóbarátot gyászolnak. Emléket háts kiegészítelt ápoljuk! Aidas és béke porair!

Dr. Nadányi Emil főszerkesztője. Fajdalmas szívevel jelenti a 8 Órai Újság minden munkatársa, tisztviselője és alkalmazottja nevében, hogy Dr. Nadányi Emil a Budapesti Hírlap felelős szerkesztője és vállalatának vezetője, Dr. Nadányi Emilben a magyar újságírás nemes, nagy értéket vezetett, a magyar politika iródoma fardhatatlan barost, akinek tiszta tollát mindig hit, meggyőződés és eszményiség vette. Igazságosságunk, szerkesztőségünk tagjai, vállalatunk alkalmazottai benne a gondos, szerető lelkű vezető, támaszot, jóbarátot gyászolnak. Emléket háts kiegészítelt ápoljuk! Aidas és béke porair!

Anzix a madridi szépségkirálynő választásáról

...harmadik Heldelek egy Miss Kovács - 1933

...Miss Heldelek egy Miss Kovács - 1933

...Miss Heldelek egy Miss Kovács - 1933

Ahó sor, balról a harmadik: Miss Magyarország, Gál Júlia. Felső sor, jobbról az első, Miss Oroszország, az új Miss Európa.

Gál Júlia
Miss Hungary
1933
Simone Beauvoir
Miss Belgique 33
Miss Grand Tour
Miss Danmark
1933-22-5
Tatyana Szoloff
Miss Russia 1933
Inna Szep
Miss Italia 1933
Jacqueline Dantin
Miss France
Nász
Miss Zürich 1933
Charlotte Schumann
Miss Deutschland
1933
Miss Europa 1933
Miss Europa 1933

nat. fontos ember. (Az idegenhez.) Hát képzelje, mindent elintéztem. Három repülőgépet röpült el egymásután, de az egész banda megvan!

60 millió márkát mentettünk meg a német államnak!

Verdante Kommunisten! (Amulok. Alfandri hozamfordulva folytatja): Ezert kellett legyverviselesi engedélyt szereznem, tessék tudni, mert aki még kommunistát itt van, azok többségét magyarak, de mi figyeljük őket... Most is letartóztatunk egy bandát, de ezt kérem ne írja, ez politikai titok...

Megszólok: — Bocsanatot kérek, nagyon rövid az időm. En itt a viszonyokat tanulmányozom s mint kiegészítő színe volna szükségem a magyar külföldi-mény működésének adataira. Ha szabadna érdeklődnöm: milyen rangban méltóztatik itt lenni?

Alfandri a gallérjához kap: — Az önt ne igazsá, az most nem fontos. — Kérem. Csak azért kértem, mert ilyen magas rangjelzés impresszióját kelő stráfokat még nem láttam Berlinben.

— Kérem, ezt most hagyjuk, ez nem fontos. — Igen. Szóval, kérem: mi a célja ennek az irodának?

— A célja? A célja, hogy a Németországban lakó magyarokat összetömörítse.

— Hová, kérem? — A magyar nemzeti szocialista különítménybe; mert ezen a szervezkedésen belül korlátlan lehetőség nyílik, ügyebár...

— Mire, könyörgöm? — Munkálkodásra!

— Milyen munkálkodásra? — Hát... eh... például...

— Szervezésre, például? — segíték Alfandri úrnak.

— Szervezésre! Szervezésre!! Persze. Azonkívül módunkban áll magyaroknak a keverést megmeníteni! Tartózkodási engedély! Intervenció! Megtesszük, amit tenni lehet...

— Persze, csak nacionálszocialistáknak, ügyebár... — Hát kérem, őszintén megmondhatom, hogy

amennyit már zsidóknak is megtettem azért...

De ezt ne tessék megírni, kérem, Magyarországon mindent félreértenek.

— Ön Meskő képviselő úrral jött ki ide? — Igen. És akkor Hitler Adolf fogadott bennünket, ezt biztosan tetszett olvasni. En különböző okok miatt akkor kiunt maradtam. De konkrét okot nem mondhatok, azt ön meg fogja érteni. Tulajdonképpen mindent meg kéne tagadni nekem, mert nem érdelem, hogy otthon populáris legyenek...

— Hogy méltóztatik ezt érteni? — Hát látja kérem, hogy hogyan van itt... és én nagyon figyelmeztetnem szerkesztő urat, hogy abból nekem károm ne legyen, amit fog írni, amiről itt beszélünk. Igen? Nagyon kérem...

— Kérem. En csak azt fogom megírni, amit egymással beszélünk, semmihez semmit hozzá nem teszek.

— Nagyon köszönöm. — Szabadna egy további kérdést: vannak a magyar szervezetnek tagjai?

— Ó, de mennyi!

— Es kik? — Azt nem mondhatom.

— Az titok.

Kérem, ma is jött, tessék nézni, egy felvételi kérelem. X. Y. zur Zeit Strafanstalt Brandenburg, kéri felvételt. Nagyon rendes ember, utána jár tam, csak csavargató, nem volt lakása, koszja, hát felvettette magát. Úgyes ember, nem?

— Es ön is felvette? — Tekintettel arra, hogy csak személyesen veszek fel mindenkit; nem Majd ha kijön, idehozzatom és akkor meglátom. És nagyon sok magyar művészek is vannak tagok.

— Kik? — Az titok. Azt ön meg fogja érteni. Jelentkeztek. Különbözön tessék megírni, hogy legszorosabb összeköttetésben vagyunk Meskóval, a magyarországi pártnak vagyunk alárendelve, én az összeköttetést tartok fent a németekkel...

— Es miből élnek az urak, ha szabad kérdezni? Kápnak fizetést? — Ah! Ehrenamtlich csinálunk mindent. En is a magam pénzén élek, ő is, ő is! Egy szebb és jobb jövő és igazságosabb Magyarországra vetett hit adja ehhez az erőt, ami szükséges. Kérem én soha nem reggelizem, ma nem is ebédletem, csak vacsorázni fogok. Es tetszett hallani, bajtársaim is

Voss-strasse 11: a berlini magyar náci-főhadiszállás

Barna ing, pítos magyarság, fecskefarkos vezetőnagyi rangjelzés: Alfandri úr, az ifjú berlini magyar náci nagykövet és cohamfőparancsnok

Berlin, május 27.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Egyetlen betűt rosszakaratilag hozzá nem teszek alább következő impresszióimhoz, amelyeket a berlini magyar náci főhadiszálláson szereztem, már csak azért sem, mert ezt a cikk főszereplőjének, Alfandri úrnak, berlini náci vezetőnagynak megígértem. »Budapestten szokás, hogy letesznek az embert, — mondotta igen gyenge magyarsággal Alfandri úr nekem, — és én csak arra kérem Önt, hogy nekem ebből sem érkölszi, sem... na igen, semmiféle érkölszi károm ne származzon... Megígértem, megtartom, Alfandri úr lesz szíves ezt ellenőrizni.

*
Voss-strasse 11. A követségi és miniszteriális negyed a legelőkelőbb palotáinak egyikében székel a berlini magyar szocialista különítmény.

»Ungarische Nationalsozialisten»

hirdeti egy papendekli tábla a fekete tölgyfa-kapun, amely előtt barnalagas őrség áll: a palotában más nemzeti szocialista hivatalos és parancsnokságok is vannak. Az »Anmeldungs-bureau» egy altiszte végigvezet egy hosszú folyosón s egy kis falépcsőre mutat:

— Da hinauf, piddé...

Felmegyünk a kis padláslepcsőn, kopogtatok az ajtón, belepek. Csöpp, szerény szobácskában vagyok. 2 asztal, telefon, írógép, a falakon plakátok. Meskő-plakát (... sorsotok a kezetekben van!...)

a horogkeresztre applikált Nagy-Magyarországgal, egy trianoni plakát, Nagy-Magyarország térképe, s egy nagy piros-fehér-zöld papírszaló, mind a három színezőbe átvnyúl Nagy-Magyarországos horogkereszttel. Két úr van a szobában. Egy köpcös, erős fiatalember, aki az írógép előtt ül s egy kézzel kopogtat rajta valamit, mint az első évfolyamos zongoratanuló s egy másik, mozgó ádámcsutkájú, vékonyabb, az egyetlen íróasztal előtt. Bemutatkozom. Dermedt esönd. Az ádámcsutkás úr megszólal:

— Ön nyilván Alfandri urat keresi. Alfandri úr minyárt itt lesz. Eppen most telefonált, hogy már el is indult ide.

Ebben a pillanatban szélesen kitáruul az ajtó. Egy rózsaszínűn kövérkés, 24-25 éves dundi

fiatalember lép be rajta, Jókai »Politikai dinatókának Bärzsing-jaként a következő, fantasztikus öltözékben:

magyarsajtásos, honvédtiszti körgallér, arany zsinórzással, barna ing, barna nyakkendő, a honvédtiszti aranysegély, fecskefarkos parolin nyilalakban megtört vezetőnagyi aranygallér, utána négy egész vékony aranyzsinór. Lélekzavizsafoltva nézem ezt a pokoli adjusztrirungot: Berlin legelőkelőbb náci funkcionáriusain együttvéve nem láttam ennyi aranyat, suttast és paszományt, mint Alfandri úr egyenruháján!

Bemutatkozom. — Kérem, én nem nyilatkozhatom semmiről, ezt ön be fogja látni ügyebár. Különbözön is engem Pesten megtámadtak, de én beadtam a feljelentést, a Polizeirevier 4-nél, tessék itt a telefon, megkérdezheti... Kérem, mi itt reggeltől-estig dolgozunk becsülettel, én kérem ma még nem is ebédellek, — ti ebédeltetek, fiúk? —

A köpcös: (köhög): ...még nem is reggeliztünk...

Alfandri: ...na ja, tetszik látni... hát akkor majd megosztjuk ezt... (nyolc márkát vesz ki a zsebéből, rögtön újra elteszi) majd akkor most fogtok reggelizni... Mert kérem most igaz abból, hogy mi itt gyűjtöttünk, feljelentést megtetttem, Polizeirevier vier, tessék megkérdezni... En kérem semmit nem nyilatkozhatom... (az embereihez) ...hát fiuk, elintéztom... nem ment könnyen, de (zsebére üt) megvan...

Ádámcsutkás: Hogyan? Alfandri: Na ja, én megérkeztem autón, nagy túlközlést végeztem, összeszaladt az egész ház, az emeletről lejött a parancsnok és most megvan. (Hozzám.) Kérem, kellett legyverviselesi engedélyt szereznek, mert engem, képzelheti, a kommunisták hogy figyelnek... Hát igen tisztelt szerkesztő úr, dílok rendelkezésére, tessék kérdezni, mire kíváncsi, mindenre felelek...

Ajtónyílás. Belép egy legyeckebajuszú fiatalember. Kézlobálás: Hátát! (Heil Hitler.) Alfandri, Köpcös, Ádámcsutkás: Heil Hitler!

Az idegen: Ach. Sie haben Besuch... Alfandri (németül): Nem tesz semmit, maradjon csak... (Hozzám, bizalmasan.) Bocsa-

Hotel August Abbazia

Nagyon olcsó penziódrakkal, mely pengőben Budapesten fizethető. Felvilágosítást nyújt fenti penzió és August cukrászda Budapesten, I., Krisztina tér 3

a strand-fürdő és kurpark mellett.

KIADÓK

Újpesti rakpart 6/a Sziget ucca 38 Pozsonyi út 4/d, 4/e

2, 3, 4 szobás

modern, uccal, összkomfortos, hálószobák, kávék.

most fognak reggelizni és ebédelni és vacsorázni egyszerre...

— Még egy kérdést: A tagjaik viselnek már uniformist? És ha igen, milyet?

— Még nem viselnek, ez most van Regulierung alatt. De

két hét alatt tele lesz egész Berlin magyar uniformisok nemzeti szocialistával.

Tessék nézni, ez lesz a sapka...

Az öléből Ferenc József tisztiorzsás piros magyar huszársapkát vesz elő,

két oldalt hasonló vezérőrnagy rangjelzéses vastag aranystráfkokkal díszítve egészen a sapka közepéig,

mint amilyent a gallérián visel. Rajta a horogkereszt. Képrázik a szemem.

Felállók.

— Kérem, talán rekapituláljuk, amit beszélünk. En nem mondtam semmi olyat kérem, ami kérem érthet, úgyebár...

Ezennel átnyujtom a rekapitulációt. Szórolszóra, betűről-betűre, ékezetéről-ékezetre...

De őszintén megvallom, hogy a berlini magyar náciiszövevény határozottan gyermekek, komolytalan impressziót kellett bennem.

A nicaraguai felkelő tábornoki díszben pompázó, magyarul rosszul beszélő Alfandri úr, a 60 millió márkás kommunista históriával az eldugott padlásszobákban

nem a nagy német dráma egyik jelenete.

Inkább úgy hat, — bocsánát — mint egy operetté... (c. z.)

A köztisztviselők júniusi kinevezéséről szóló bizalmas pénzügyminiszteri rendelet érdekes részletei

(A Reggel tudósítójától.) Imrédy pénzügyminiszter vasárnap küldötté szét a minisztériumoknál azt a bizalmas rendeletét, amely lehetővé teszi, hogy az állami tisztviselők és alkalmazottak sorában

június hónap folyamán egyszeri kinevezések történhessenek.

A Reggel értesülése szerint azokban a státusokban, amelyeknél az 1931. évi rendelettel vagy a költségvetés által megállapított normálstátust már teljesen elérték,

a normálstátus keretén belül úresedésben lévő összes állásokat be lehet tölteni.

Azokban a státusokban, amelyeknél a normálstátus összlétszámát még nem érték el teljesen, kinevezéseket csak abban a fizetési osztályban, illetően csoportban lehet eszközölni, amelyben a normálstátust már elérték. Kezdő állásokat, alkalmazásokat csak azoknál a státusoknál lehet betölteni, ahol a normálstátus összlétszámát teljesen elérték és a normálstátuson belül úresedés van.

Kezdő állásokra elsősorban a tényleges szolgálatban állókat kell kinevezni és ezeknek az állásoknak a betöltésénél a magasabb képesítésű alkalmazottakat elősőbbőségben kell részesíteni.

A kinevezéseket június havában kell végrehajtani. A kinevezés szempontjából csak azok az állások vehetők figyelembe, amelyek már megüresedtek vagy 1933. évi június hó végéig lényegesen megüresednek. Az állami közigazgatás és az állami üzemek összes státusában foglalatostítható kinevezéseket számát az illetékes miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel állapítja meg. A rendeletben megjelölt kinevezési lehetőségektől eltérően, vagyis

1933 július 1-től kezdődően a kinevezési tilalom újból érvényben lesz.

A jelenleg érvényben lévő rendelkezések fenntartása mellett cím-, vagy cím- és jellegadományozások, egyes egészen kivételes eseteknél eltekintve, a jövőben június és december hónapjában terjeszthetők elő.

Lovaregyleti versenyek

Alagi-díj: I. Gutai briliáns lovaglásával Fokos, II. Canada

(A Reggel tudósítójától.) A Király-díj miting utolsó napján futott Alagi-díj teljesen megfelelt rendeltetésének, igazi főpróbája volt a Derbynek. A versenyt nagyszerű beosztással

a vásárra lovagolt Fokos nyerte,

a kitűnő versenyt futott Canada ellen. Sokáig a frontban virított Avanti a harmadik helyen végzett, míg Végrehajtó és az utolsó helyen végzett Reichsherald csak az egyenes elejéig bírták az iramot. A Milleniumi díjon átszámítva az Alagi díj a derbyéviárat jószágát igazolja. A nagy díjban a Potanovics istálló épügy, mint a Nemzeti díjban alaposan megtréfálta a fogadókat, most a változatosság kedvéért Végrehajtó fogadták és most a jobb Fokos nyert s így egészen érthető volt, hogy a verseny utáni óváció elmaradt. De igen sokan gratuláltak a kitűnő Isekkutz örmagynak, akinek szakszerű és gondos fáradozását megérdemelt siker koronázta. A főnöki ménes Canadájának futásánál esadál gyászba óta először volt jelen tulajdonosa Festetics György herceg.

Részletes eredmény:

I. Eladóverseny. 1500 P. Táv. 1200 m. 1. Mirjam (9/10), 2. Kitáblázás (3). Im.: Robinson, Habari, Csaló, Barátnő. 3 h., 1 1/2 h. Idő: 1:15%. Tot.: 10:19, 14, 16.

II. Welter handicap. 2000 P. Táv. 2000 m. 1. Vágjad (10), 2. Mármáros (5), 3. Bogárzó (5). Im.: Budár, Beaurivage, Csetepató, Lonke, Fantom, Horniss, 3/4 h., 4 h. Idő: 2:15%. Tot.: 10:85, 24, 18, 16.

III. Gádi handicap. 4000 P. Táv. 1500 m. 1. Már enyém (3), 2. Erény (5), 3. Tíró (5). Im.: Csak előre, Gitano, Búzavirág, Honvéd, Fontos. 2 h., 3/4 h. Idő: 1:20%. Tot.: 10:33, 17, 24, 19.

IV. Alagi díj. 20.000 P. Táv. 2000 m. 1. Fokos (5)

MÜNCHEN VEREIN HAUS ELISABETH
Rosenhellerstrasse 128. — Legmoderner
berendezett otthon a tanuló női ifjúság számára. Minden kényelem. Kitűnő ellátás. Egészséges csendes szabad fekvés. Meglepetően mérsék. árak

BUNDESLEHRANSTALT für gewerbli. und wirtschaftl. Frauenberufe **KLAGENFURT**, Kaufmannsgasse 8. Ipari kiképzés leányok részére. Fehéremuvarrás és szabási iskola. Háztartási tantálymok. Nyelvek. Prospektus.

Bécsi lóversenyek

Magyar ló: Palcsi nyerte a 10.000 schillinges Preis von Wient

Bécs, május 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Freudenában vasárnap délután a derby miting második napján az egykori 10.000 schillinges Bécsváros nagy díja vigasz díját a

Preis von Wient

futották. A mérőföldes versenyt Mr. Corner 4 éves Balbinus néjő Palcsi nyerte, nyergében Teltschikkkal, Oreo ellen, míg az egykori derbygyerő Phönix nagy meglepetésre a vert mezőnyben végzett. A rövid Lady Patroness versenyben viszont Mr. Corner favorizált Adagio-ja hozott eselődást. Hármás mezőnyben a nyerő Taguin és Kamarad mögött utolsó lett. A napot betéjező Welter handicaphen Pauly Hartmann Primusa 2-ik helyre futott föl.

Részletes eredmény:

I. Kétéves nyeretellenek eladóversenye. 2000 S. Táv. 900 m. 1. Leda II. (9/10), 2. Favoriton (2), 3. Vergisemleinicht (3). Im.: Saeharbar, Edith, Kornith, Georgritter. Tot.: 10:13, 11, 21, 20.

II. Intrigant-Handicap. 2000 S. Táv. 2000 m. 1. Cheetnut (2 1/2), 2. Birk (9/10). Im.: Deritő, Tizian, Szeles III. Tot.: 10:29, 14, 15.

III. Lady Patroness-Rennen 3000 S. Táv. 1000 m. 1. Taquin (1 1/2). Im.: Kamerad, Adagio. Tot.: 10:21.

IV. Preis von Wient. 10.000 S. Táv. 1600 m. 1. Palcsi (2), 2. Oreo (5). Im.: Star, Rahló, Lighteinig, Phönix. Tot.: 10:29, 16, 21.

V. Con amore-Handicap. 2000 S. Táv. 1800 m. 1. Marabu (1 1/2), 2. Bellator (10), 3. Mágnás (4). Im.: Herba, Apollonia, Sámson, Happy horse, Annabel. Tot.: 10:25, 13, 24, 18.

VI. Kinsky-Steeple-chase H. 3000 S. Táv. 4800 m. 1. Twilight (2), 2. Saint Louis (6). Im.: Széplak, Gangri, Bouvcechhati. Tot.: 10:28, 16, 18.

VII. Welter-Handicap. 1500 S. Táv. 1200 m. 1. Fatalist (4), 2. Primus (5), 3. Cyprienne. Im.: Romanow, Cascade, Sovrana, Vidor, Salambo, Boris. Tot.: 10:58, 19, 22, 14.

Június 8-án 12 tagú magyar delegáció utazik Londonba

(A Reggel tudósítójától.) Imrédy pénzügyminiszter vasárnap is henn dolgozott hivatalában és a június 12-én összeülő londoni konferencia anyagának előkészítésével foglalkozott. A tiz-tizenkéttagú magyar delegáció élén június 8-án Imrédy és Kánya miniszterek, Walko volt külügyminiszter utazik Londonba.

A delegáció tagjai között lesz Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, Winkler István, a külkereskedelmi hivatal vezetője,

Balázsfy Antal a külügyminisztériumból, továbbá néhány nem miniszteriális gazdasági szakértő.

RÉGI-MAGYAR-ÉLET BATTHYÁNY-GYULA

8-EREDETI-KÉZZEL-SZINEZETT-RÉZKARCA

LA-VIE-HONGROISE-DE-JADIS
8-EAUX-FORTES-ORIGINALES-COLORÉES-À-LA-MAIN

PAR GYULA-BATTHYÁNY

TAMÁS-GALÉRIA-KIADÁSA

GALERIE-TAMÁS-ÉDITEUR
BUDAPEST, V. AKADÉMIA - UCCA 8

HIREK

„Ama Híres Tokaji Bornak Dicsérete“

(1750)

Bújjon el a német rhénusi borával,
Hallgasson az olasz a Falernumával,
Csak igya meg a frantz híres sámpánerét:
Egy bordónk feljéri borak tengerét!

A halhatatlanság mennyei nektárja
Ez volt, vagy ez annak valóságos párja!

Ismeretlen szerző.

Az éhezõ tanító

Írta: RAJNISS FERENC

Riasztó hírek érkeznek az ország minden részéből; a magyar felkezesi és községi tanítók egyre növekvő része, a szó rideg értelmében, éhezik!

A rend és a jogbiztonság országa vagyunk, amelyben a tanítókat *köztisztviselőknek* minősítették. A *német nap számosságairól* való megemlékezés hálás szónoki fordulat az ünnepi megemlékezésben s a kultúrfejlődés és a nevelés emlegetése szolid dicsőítést vet minden közéleti nagyságra. Elméletileg tehát minden rendben van, csak a puszta, a falvakban, a nemzeti kultúra szegényes műhelyeiben terjed a nyomor, a szellemi és testi éhség keserű érzése.

Elképzelhető, hogy a közismerten gyatrafizetésű családok tanítóknak az iskolafenntartó közösség két-háromere pengővel adósa maradjon! Elhíhetők, hogy az olyan tanítók, akik már hosszú hónapok óta nem kapnak fizetést, szívvel és magafeladékkal tudnak elmerülni a nevelés, az emberformálás derűs művészetébe?

És nem tudja a közvélemény felrázni a híradás, hogy egyedül a hajdúszoboszlói református egyházmegyében 180.000 pengő törvényes járandósággal tartoznak az egyházközségek a tanítóknak?

Hálás feladat lenne megrajzolni ennek a törvényellenes állapotnak sötét hátterét s felhívni kemény szavakkal az összes tisztviselőket, hogy a *saját jólteljesítést* érdekében ne engedjék tovább terjedni az a veszedelmes gyakorlatot... De olyan megdöbbentő a helyzet s olyan fegyelmezettek ezek a szenvedő tanítóemberek, hogy érdekükben csak az egyszerű igazság nyelvén szabad harcolni — olyan jogos reformokért, amelyeket a hivatalos tényezők réges-régen s unos-untalan megígértek.

Hat évvel ezelőtt a III. Tanügyi Kongresszus egyhangúan javasolta a nem állami tanítók középkori *terményfizetéses rendszerének* megszüntetését. A nem állami tanítók legnagyobb része ma is föld- és terményfizetés kap. A díjlelő összes tételeit *búzaavalutúra* számítják át s a törvényes járandóság határáig, az államsegélyt, a magasan megállapított búzaárakhoz igazítva folyósítják. A tanító bújáját az állam 27 pengő 80 fillérrel számolta el, amikor már 18 pengő volt a búza ára s az állami fizetéskiegészítés szempontjából a búzának ma is 21 pengő az ára. — A fizikai munkáék törvény védi az ilyen bérrováltság ellen, a magyar tanítóság azonban védtelen s csak búsan nézheti, hogy törvényes javadalma számára értékét az utolsó években a *felére szállították*. Az egyházak és a tilterhelt kisközségek ma már ezt az 50–60 pengő értékű javadalmaszt sem tudják előteremteni s a tanítók növekvő táborra a készpénzben kiutalt 20–40 pengő államsegélyből tengődik.

Közül félve annak, hogy az Országos Tanítószövetség nagygyűlésén a magyar miniszterelnök viharos tapok között kijelentette, hogy *korogó gyomorral nem lehet nevelőmunkát végezni*. Azóta leszállították a fizetések és túlsok helyen egyszerűen beszüntették a járandóságokat.

A kultuszminiszter megígérte, hogy a díjlelek búzáértékét leszállítja s a terménybeni járandóságaikat megszünteti. Azóta *Magyarország hercegprímása* is kijelentette, hogy ez a kérdés „megérett és hangosan kiált a rendezés után”, — azóta *Baltazár püspök* is fogadta a tisztántúli ta-

nítók szomorú küldöttségét s minden támogatást megígért.

Tökéletes egység a célban, teljes mozdulatlanság a cselekvésben!

Ez az örök átka a magyar közéletnek, amelyben a legtöbb kérdés úgy oldódik meg, hogy egy nagyobb, új kérdés a régit a háttérbe taszítja.

A költségvetési vita most alkalmat ad minden jószándékú képviselőnek, kormány pártot és ellenzéki oldalon egyaránt, tengelyt akasztani a tehetetlenség törvényével s keresztilyvinni azt, aminek jogosságában és szükségességében senki sem kételkedik.

Egyzer s mindenkorra biztosítani kell, hogy minden tanító a törvényben biztosított javadalmaszt megkapja! Ha a községek és a felekezettek képtelenek kötelezettségeiknek eleget tenni, akkor az állam sürgős kötelezése minden tanítót, aki helyén áll és dolgozik, a közpénztárból fizetni s magára vállalni az utólagos számlarendezést az iskolafenntartó közületkekkel.

Nyolcszáz ezer analfabédünk van s 1868-ból származó népközlési törvényünk, amellyel a bizonytalan jövőre akarunk erős nemzedéket nevelni... Elmaradt az iskolarendszer; esdőt mondott az ismétlőiskola; nem tudtuk megteremteni a 8 osztályú népközlési rendszert; maradi, lehetetlen, elavult a tanítóképzés módja és formája; hiányos a szakszerű iskolai felügyelet; állás nélkül marad a fiatal tanítónemzedék, amikor 80–100 gyereket bíznak egy tanító kezére. — *aki nem kap fizetést.*

Hát ne nézzon borosan az ember a magyar kultúrpolitika keresztútjára, amikor ilyen viszonyok között a legtöbb szakértőkeletet a *latin nyelv fokozottabb tanítása* érdekében tartják!

Az éhezõ tanítókon s a válságba jutott magyar kultúrpolitikán most csak a parlament segíthet. Húszezer magyar tanító várja ezt a segítséget!

— *Változókéony idő.* A Meteorológiai Intézethez érkezett jelentések szerint Közép-Európában az időjárás *változókéony* és sok helyen még esős. Hazánkban, különösen a Dunántúlon, az északi légáramlás megerősödött. Az ország déli és keleti részén vasárnap reggel még sok helyen esett az eső. *Mezőtúr 33, Baja 32, Pécs és Sopron 16, Budapest 15 millimétert jelentettek.* A nappali felmelegedés az ország keleti részén 23–26 fokot, nyugaton azonban 12–15 fokot ért el. Az éjszai hőmérséklet csak kevés helyen szállott 10 fok alá. Budapestben délelőtt a hőmérséklet 17 fok Celsius. Várható időjárás a következő huszonegy órára: *Változókéony idő, lényegesen hűvösebb, délkeltelen fű esős.* — Solt községben szombaton délután tíz perccel keresztül magyarorányságról *jéges* esett, amely a határban árákot okozott.

— *Haldózás.* Báró *Harkányi János.* volt kereskedelmi miniszter, felsőházi tag, a Magyar Általános Hitelbank elnökének hívesét, szül. *Végh* Ilonát szombaton délelőtt temették *Újvidéken, Taktaharkány mellett,* a családi sírkerben. A Harkányi család sírkertje gyönyörű, regényes parkban fekszik, ahol a sírok egyszerű kötémből jelzik. Báró Harkányi Jánosné temetésén a család tagjai kivétel volt egész Alsó-Zemplén: a hatóságok, a környékbeli birtokosok, de a közeli falvak népe is, hogy leróják kegyeleti adóját a vidék jölvégyi iránt. A temetés a lehető legegyszerűbb volt, de rengeteg koszorú érkezett Budapestről és az ország minden részéből. — *Felix Kálmán,* az Abeles Emil-cég baltagja, elhunyt. Temetése ma, hétfőn délelőtt fél 12 órakor a németvölgyi (Csörsz uca) orth. izr. temetőben. — *Belgrádban* meghalt *Spincics* Vjekoslav, a parlamenti képviselő 85 éves doyenje.

— *Nádasy járásbírósi elnök ügyében ma dönt a vádatlanok. Szekesfehérvárról* jeleni *A Reggel* tudósítja: A vádatlanok *Kövesz* Emil törvényszéki elnök elnökelete alatt, *Sinkovics* János tanácselnök előadása alapján és *Horváth* Gyula tanácselnök részvételével vasárnap reggel fél 9 órakor kezdte tárgyalni a vitéz *Nádasy* Jenő sárbogárdi járásbírósi elnök ügyében a letartóztatásban lévő és az ügyesség felfolyamodásait. A zárt ajtó mögött folyó vádatlanok tárgyalását fél 2 órakor felbeszakították és a *törvényszéki elnök* az egyik törvényszéki orvost *hivatta,* hogy *felvilágosítsa* kérjen *egy-egy kérdésekre, amelyeket a szakértői vélemény nem tisztázott.* A vádatlanok a délutáni órákban is tanácskoztak s hétfőn délelőtt 11 órakor folytatja a tárgyalást, mert az *orvosoktól* *hétlőn délőltől fogják eljuttatni a kért felvilágosításokat a vádatlanok elnökehez.* A vádatlanok és a törvényszéki orvosi szakvélemény közti ellentmondások miatt az ügyesség *kéri,* hogy az *iratokat* *terjeszkedjen fel az igazságügyi orvosi tanáchoz.* Valószínű, hogy a vádatlanok hétfőn csak közbeszóló végzetést hoz és csak akkor dönt majd végérvényesen, ha az igazságügyi orvosi tanács is véleményt adott.

AJTÓ, ABLAK 37

kétcolos boroviból pengő

„Glóbus“

Csanádi uccsa 10.

— Vasárnapi közgyűlésükön a nemzetközi újságírószövetség föttikárát ünnepele a magyar újságírók. Vasárnap rendez közgyűlést tartott a *Magyar Újságírók Egyesülete.* *Márkus* Miksa elnöki megnyitójában először *Nadányi* Emil pártáta el, majd megemlékezett arról, hogy a *Fédération Internationale des Journalistes* végrehajtóbizottsága az idén *Budapestet* választotta *üléscsüének helyéül.* Kiemelte *Boros László föttikár* kiváló érdemeit, aki kiharcolta, hogy ez a nemzetközi újságírókongresszus Budapestben legyen és hónapok óta éjjel-nappal dolgozik a kongresszus sikere érdekében. *Gádry* István a pénztári jelentést terjesztette elő, *Boros* László pedig a föttikári jelentést, különösen megemlékezésén *arról az eredményes munkásságról,* amelyen az *adottgyi szakosztály* végzett *Kun László vezetésevel.* A föttikár ezután beszámolt a *Fédération* *hétlőn kezdődő kongresszusának* várható eseményeiről. A hosszas tapsal fogadott jelentés után *Zsolt Béla* kérte, hogy a kongresszus *tillakozást* *fejezzék ki a szabadságot* *Németországban* *ért* *kormányzati* *kedvelés* *kel szemben.* *Nádor* *Jenő* elismeréssel vette tudomásul a föttikári jelentést, majd *Márkus* Miksa jelentette ki, hogy a magyar újságírók *nem avakoznak bele idegen állam belső ügyébe,* nem is bíráliák külföldi állam belső berendezkedését, *de azt feltétlenül helytellenük,* hogy *bárhöl elvesztik* *azok az existenciájukat az újságírók tömegei, anélkül,* hogy *erre okot adtak volna.* A közgyűlés ezek után köszönetet szavazott *Boros* föttikárnak a kongresszus körül szerzett érdemeiért, majd megjelent a közgyűlési tereben *Stephen* *Valot,* a nemzetközi újságírószövetség föttikára, *akit föllátva zúgó tanssal fogadtak.* *Márkus* elnök, majd *Boros* föttikár köszöntötték az illusztris vendéget franciányelvű beszéddel, amelyre ő hosszabban válaszolt. *Izso* és *Élénk* előadását gyakran szakította felbe a taps. Különösen nagy hatása volt mikor azt fejtette, hogy a *magyar nagyra* *hivatott, dicső* *multú,* *igazi* *szarandé* *natione.* Beszédé végén még sokáig ünnepele a újságírók *Stephen* *Valot*-t.

— *Beszámoló a Vöröskereszt szociális munkájáról.* A Magyar Vöröskereszt Erylet Szociális Osztálya most tartotta rendez évi beszámolóját. Az egylet székházának díszterme zsúfolásig megtelt a budapesti szociális munkásokkal, akik lelkesen ünnepele a megjelent *Horthy* Miklósnét s munkájuk vezérét, *Lukács* *Sarolt*-t, a magyar Vöröskereszt alelnökét. A beszámoló *Simon* *Elemér* nyitotta meg, azután munkatársai adtak számot a szociális osztály szegényügyi, népgondozási, jogi és tudományos működéséről. A Vöröskereszt az elmúlt évben 243.139 pengőt s nagymennyiségű élelmiszert, ruhát és cipőt osztott ki Budapest nyomorjók között, a kerületenként megszervezett és vezetett *szegénykalaszter* alapján. A központi és a kerületi munkások *45.635* esetben *nyújtottak szociális segítséget.* A Vöröskereszt kezdeményezésére az utolsó hónapokban 45 kis szeretetotthon nyílt meg Budapestben. A beszámoló egy darab magyar kultúrát jelent s *Lukács* *Sarolta* *igazi* *vezért* a magyar szociális élet kis birodalmában...

— *Kilenc eltűnést jelentettek meg vasárnap a rendőrségen.* *Schuller* *Beatrice* 27 éves *iparművész,* *Szabó* *József* 23 éves *hivatlanok,* *Hajdu* *Dezso* 33 éves *hivatlanok,* *Szalai* *Jenőné,* *iparművész* 36 éves *neje,* *Bonyhárd* *Jenő* 39 éves *vegész,* *Zombori* *Jenő* 37 éves *nyiregyházi* *festőművész* és *Somogyi* *Gyula* 15 éves *tanuló eltűnést* jelentettek meg vasárnap a rendőrségen. Ugyanok bejelentették, hogy *Kispest* *eltűnt* a 19 éves *Rudics* *Ilona,* egy *nyugalmasított postakézlelő* *leányka,* aki búcsúleveleiben azt írta, hogy *soha többé nem tér vissza* és ugyanakkor *eltűnt* a szomszédban lakó *Kiss* *Imre* 21 éves *joghallgató.* Azt hiszik, hogy *szerelmesek* *voltak egymásba* és *nyíltkosságot* *akarnak* *elkövetni.*

— *A Reggel* *gyűjtése* *Krúdy* *Gyula* *özvegyeinek* és *kiskorú* *árváinak.* E héten *A Reggel* *gyűjtéséhez* azzal a *rendelítéssel,* hogy a *győtrő* *gondok* *között* *maradt* *özv.* *Krúdy* *Gyuláné,* *sz. Rózsa* *Zsuzsannához* és *kiskorú* *Zsuzsika* *leányához* *jutassuk* *el,* a *következő* *adományok* *érkeztek:* *Ince* *Sándor* 100.— *P.* *Jellinek* *Aurél* 50.— *P.*

— *A vasárnap* *nyíltkossal.* *Retzer* *József* 55 éves *pinccér,* *Dob* *ucca* 50. alatti *lakásán* *felakasztotta* *magát* a *szekrényre* és *meghalt.* — *Kubola* *Lajos* 32 éves *borbélysegéd* *Isabella* *ucca* 28. alatti *lakásán* *felakasztotta* *magát* és *meghalt.*

— *Pythia* *pszichografológus* *Ferenc* *József* *rakpart* *11.* 892.— *py.*

Színházban annyit még nem nevettek, mint az Andrassy úti Színházban

HÉLYÁRAK 2 PENGŐTŐL 5 PENGŐIG

Égy orvos naplója

írja dr. Ferenc Laignond

KÉTEZER HOLD GYÜMÖLCSÖS

II.

Ahogy ezt a füstös barna bőrmalmát itt a kezemen nézegettem, szagolgatam, elgondolkozom, hogy micsoda hosszú utat kellett az emberi mivelődésnek megtennie, amíg a jégkorszak előtti vadalmából a mai Calvitt, Jonathán, Törökbalint és aranyranétot ki tudta termelni. Valamennyiüknek jobb szeretem a bőrmalmát, talán mert leginkább meg tudta őrizni a közös és fanyar zamatját, erdőtillatát.

A gyümölcs táptörtékét cukortartalma szabja meg. Azt tartja egy híres tudós, hogy már a gyümölcs héjának színe is elárulja, hogy mennyi benne a cukor. Amelyiknek sárga a héja, abban sok a cukor és az illatos anyag (sárga dinnye, ananász). A piros héjának közepes a cukortartalma és finom a parfümje (őszibarack). A barnapiros héj kevés cukortartalomra és sok illatra vall (bóramalm).
A benne foglalt cukor már egymagában is biztosítja a gyümölcsnek a jogot, hogy tápszerünk sorában elfoglalhassa végre azt a helyet, amely megilleti. Annál is inkább, mert ez a cukor már kész gyümölcs- és szőlőcukor és mint ilyen egyenesen belevitt a vérbe. Holott a tápszerrel bevitt keményítőnek és egyéb szénhidrátoknak szervezetünkben előbb át kell alakulnia cukorra, hogy felhasználhassuk.

Nagyon természetes, hogy a friss gyümölcsben százelekként kifejezve kevesebb lesz a cukor, mint a szárítottban, mely sok vizet veszített. De kevesebb ismeretes, hogy mennyire gyarapszik a cukor a gyümölcs megéretté. Így megállapították, hogy ugyanazon kortéfal, mely júliusban még csak másfél százalékkal ekkorral bírt, október közepére már tizenegy és fél százalékkal dúsodhatott! Az éretlen banánban 0,15% volt a cukor, az éretlenben 6%. Azért kár, sőt bűn a gyümölcsöt megérni nem hagyni. Aki éretlen gyümölcsöt vásárol, botorságot követ el, mert egészségét is kockáztatja, pénzt is kidobja.

A szénhidrátok, az emberi anyagcsere ezen főfűtő- és izemanyagai a gyümölcsben nemcsak mint cukor és keményítő szerepelnek, hanem rostos anyagok (cellulose) alakjában is. De ez a sokat szidott cellulose sem felesleges teherként van a szervezet háttartásában, mert nagyon hasznos a bélműködés szabályozására. Azért esznek az angolok már reggelijükhöz is nyers gyümölcsöt. Orvendetes, hogy ez a sokas nálunk is kezd elterjedni. Főleg hölgyeinknek ajánljuk b. figyelmükbe, ok már tudják, hogy miért.

A legnagyobb szemrehányás, mellyel a friss gyümölcsöt illetik, hogy sok benne a víz, nemelyikben a 95-96 százalékat is eléri, míg a szárított vagy aszalt gyümölcsben beéri 20-30 százalékkal. De erről a nagy víztartalomról sem kell oly megvetéssel beszélnünk, mert először is az emberi test maga is kétharmadrészből vízből áll, a hal 80 százaléka, egyéb hús 75 százaléka víz. Pedig ezekről csak nem mondhatjuk senki, hogy nem volna nagy tápláló értékük. De azonfelül éppen a gyümölcsben foglalt víz, a gyümölcs leve olyan értékes folyadék, melyhez hasonló a természetben kevés akad, egyrészt mert kóros eszókólt teljesen nem tes meg akkor is, ha moerasas talajból fakad, másrészt mert cukron kívül ásványi anyagokat, szerves savakat, vitaminokat, erjesztőket, izes és illatos anyagokat és egyéb kincseket boosát szervezetünk rendelkezésére.

A természet bölcs berendezése, hogy minél forróbb a vidék, annál nedvesebb a gyümölcsöt termel. Már pedig az ember szomjúságát — a tiszta forrás vagy kútvízen kívül — mi sem oltja jobban, mint a gyümölcs vagy annak frissen sajtolt leve. Beteg ember számára, főleg a lázasnak mi sem üdítőbb, mint a citrom vagy narancs leve. Mindez a gyümölcs nedvében foglalt növényi savaknak köszönhető.

Nagyon érdekes a gyümölcsben fellelhető ásványi sók sorozata is, melyek jelentőségét kézmár nagyon tudjuk értékelni. Legfontosabb kézmár a méz és a vas. Legkevesebb a méz a szőlőben, leg több az erdei szamócában. Vashó legkevesebb a piros oserenyében találunk, leg többet ismét a földieperben. Adjunk tehát gyengecsontú gyermekeinknek, vérszegény lányainknak minél több szamócát.

Ha a régi Voit-féle táplálkozásban utait követjük úgy a gyümölcsöt nem lehet teljes értékű tápszernek tekintenünk, mert hiányzik belőle — a dió kávéval — a szervezet felépítéséhez szükséges fejtény, de hiányzanak a zsírok is, melyek csak az olajhogyóban és bizonyos diófajtákban lelhetők föl. Ma azonban már nem nygúnk a káloria-elmélet írája alatt és nem tekintjük a gyümölcsöt csak eszmegének, luxustápszernek. Mert ha nincs is meg benne korunk tradíciós tápszer-szállítóinak, a húsának, tejnek, tojásnak bőséges fejtény- és zsírkészlete, de viszont pazarul gon-

doskodik anyagcsereünk egyéb szükségleteiről, melyek nélkül kosztunk nem volna teljes értékű.

Van még a gyümölcsnek egy negatív tulajdonsága, mely az orvos és beteg számára különösen értékes teszi. Az, hogy alig van benne konyhasó. Ez pedig nagyon fontos, mert a sótalan diéta ma gyógytudományunk egy nagy kincse, melynek jótékony hatását a vesze és szívbetegék ezrei élvezik. Amely kinyóvá vált idővel ezek számára a sótalan étel, oly nagy könnyebőséget jelentett számukra a gyümölcskúra, mely alatt kevés tejen vagy teán kívül csak gyümölcsöt kapnak és ezt nagyszerűen türik.

Gyümölcskúrákat — egyéb célokból — már több mint száz év óta tartanak. Az ósrégi szőlőkúrától a ma divatos spring cleaning-ig, az angolok tavaszi nagytakarításáig a legváltozatosabb alakban alkalmazták. A végél mindíg az volt, hogy a szervezet bizonyos salakoktól, melyek az izletekben, izmokban, a vérben vagy a bélben felhalmozódtak, megszabadítsák. Evtizedekig az a hit járt, hogy e gyógymódoznak tagadhatatlanul jó hatása tisztán a gyümölcsök okozta hashajtásnak tudandó be. Ma már tudjuk, hogy e gyógytskerekekben a gyümölcsben foglalt egyéb már érintett tényezőknél is van részüik.

Májbetegjeinket már száz év óta főzék-gyümölcskosztra utaljuk, melyet lisztütemiekkel bővítnék ki.

Cukorbetegjeinket gyakran segítik meg a gyümölcsnapok, melyeket ok is szívesen fogadnak.

Amióta annyira elfogott bennünket a kacsúság vágya és mégis jól akarunk lakni, de az ételtől hízunk nem szabad, vagy tere nyílt a gyümölcsnek az aszalt kúrások táplálkozásában is. Mert a gyümölcs, az ó nagy tömegével megtölti a gyomrot s amellet mégsem hizal, ami a fő.

Kisgyermkeink a nagymamák nagy rémületére már néhány hónapok korukban narancslevelet kapnak a vitaminok miatt. De ennél is megdöbbentőbb a Moro-Heisler híhetetlen gyorsan elterjedt gyógyszerje, mely csecsemők és apró gyermekek behurjutját rohamosan meggyógyítja néhány napig tartó, jóformán kizárólagos nyers almával vagy szárított almaporral való etetéssel.

Bizony nemcsak a kiderült majd, hogy az a bizonyos Stolpertus, ki az Ur 1709. évében azt ajánlotta, hogy a gyógyszereszek árkanumai felet söpörjék ki a férfonatók kosarukban friss gyümölcsöt tartásnak poleaikon, nem is volt olyan boldond ábrándozó, mint azt az ó korában hitték. Nem is volna rossz, ha az olasz gyógyszerártek, ha hol valóságos pálinkaméréseket rendeztek be, a bárszalt helyett gyümölcsös tálak pompáznának. Igaz, hogy akkor befellegzene a délelőtti patikai kaszinóznak, de ezért sem volna nagy kár.

Igy lassan, lassan, de mégis csak visszavezet bennünket a tudomány haladására a természetes táplálkozásra, mely minden egészség kúrfőrása. Ha pedig lesz elég és mindenki számára elérhető gyümölcsünk, úgy közelebb jutunk a paradicsomhoz, ahhoz az életmódohoz, melyet a nagy főkertész az ember számára előírt.

Azért szűm a lelsem annak a kétezer hold gyümölcsösnek, melynek most nekilendítünk.

Tokaj-Hegyalja országzászlójának avatása Szerencsen. Szerencséről jelenti telefonon a Reggel tudósítója: Negyvennyolc közönség jött vasárnap délelőtt avatták fel Szerencsen Zemplén vármegye első országzászlóját. Reggeltől délig a római katolikus, a görög katolikus, a református és izraelita templomokban megszentelték a zászlót és ezután kezdődött az avatási ünnepség az állami elemi iskolával szemben. A cukorgyári és városi egyesített dalárdák a Himnusz énekeltek. Göszöny István főszolgabíró ünnepi beszédet mondott.

Seholsem olyan helyszór az országzászló, — mondotta — mint itt, Szerencsen, ahol Árpád vezér lett fogadalmát az új haza megalapítására, ahol a Rákócziak vára és temploma van s ahol a közeli Monokon márványtábla hirdeti Kossuth Lajos születési helyét. Elfogódott szívvél álljuk körül itt a végeken a zászlót, amely hirdesse fájdmunkát, ébressze hazaszeretűnket és kértessen mindnyájunkat munkára, megértésre, hogy beteljesüljön a zászló jelmondata: *Igy volt, így lesz!*

A dalárdák éneke után Cselényi Pál, a revíziós országzászlóbizottság nevében szólott. Darvas László főjegyző a zászlót elesett szerencsei hősi emlékére elültetett fiatal fák egy-gy leveléből font koszorút helyezett el a zászlóra és arra kérte a képviselőtestületet, hogy nevezzék el Zemplén első országzászlóját Tokaj-Hegyalja országzászlójának. A Szózat éneklése után a frontarcosok, rokkantak, a pénzügyörök, tüzoltók és a levették díszmenetben vonultak el a félbórcra eresztett országzászló előtt.

René Montreuil, Paris féle

CRÈME MONTEUIL EDY

szepők, májfoltok ellen biztos!

Mindenüti kapható

Főraktár: TOROK PATIKA, Király u.12

— Serédi hercegprimás vasárnap áldást osztva vonult végig a Rákóczi úton. A fővárosi Credo-egyesületek vasárnap zárandoklatot rendeztek Máriabesnyőre. Több mint tízezer férfi, minden kerület lakossága külön zászlók alatt, vett részt Serédi hercegprimás vezetésével a zárandoklaton. A máriabesnyői búcsújáró templomban a primás ünnepélyes szentmisét pontifikált, majd szabad ég alatt beszédet intézett a búcsús tömeghez. Délután hat órakor a zárandokcsapat hazatérőben a Keleti pályaudvarról a Rákóczi úton és József körúton át a Jézus Szíve templomba vonult. A menet közepén fehérkarjús papoktól körülveve, bíbornoki ornatásban, vörös biréttummal fejen, Serédi hercegprimás halált, aki magasarraemelt jobbájját áldást osztott a hosszú út két oldalán sorbaálló vasárnap délutáni közönségnek.

— A képviselőház ma az igazsáügyi és a kultusz-tárcá költségvetését tárgyalja. A képviselőház ma délután folytatja az igazsáügyi tárcá költségvetésének vitáját, majd áttér a kultusz-tárcá költségvetésére. Az igazsáügyi tárcá mellett Wolff Károly, Angyán Béla és Váry Albert iratkoztak fel, ellene pedig Hegymegi Kiss Pál, Turchányi Egon, Ulain Ferenc, Pakots József, Molay István. A kultusz-tárcá mellett szólal fel Korniss Gyula, Homonnay Tivadar, Csilléry Andrá, ellene Kun Béla, Eckhardt Tibor, Petró Kálmán, Hungady Ferenc gróf, Turchányi Egon, Molay István. A kultusz-tárcá mellett feliratkozott szónokok sorában található Bleyer Jakab is, aki a pécsi egyetem fenntartása mellett készült felszólalni, legutóbbi előírja miatt azonban parlamenti felszólalásának tervéről lemondott. Erdőkes, hogy az éjszakai ülések következtében fokozatosan mennyire mecsappant az interpellációk száma. Helettek ez előtt még húsz-harminc interpelláció is akadt, a szerdára bejegyzett interpellációk száma azonban mindössze — kettő

— Leurgrott a vonatról egy tolonc. Vasárnap a szegedi rendőrség tolonczázóbul Budapestre kísérték vasúton Radics Kálmán 38 éves kömvet, akinek az illetékesek akarták tisztázni. A kőbányai pályaudvar elhagyása után engedélyt kért a kiserő saegdi rendőrtől, hogy kimeghessen a kocsiszakaszbul. Mikor a városligeti állomáshoz közeledett a személyvonat, Radics leurgrott és futva eltűnt a liget bokrai között.

— Szanálják az osztrák szállodaipart. Bécsből jelenti a Reggel tudósítója: Az idegenforgalom csökkenése súlyos helyzetbe hozta az osztrák szállodákat. Most a kormány kezdeményezésére részvenytársaság alakult, amely a válságkor küzdő szállodákat anyagilag fogja támogatni és erre a célra egy állami jóváhagyással működő jótékossági engedélyt adja.

— Baranyi Tibor főispán megbetegedett, installációját elhalasztották. Bácsodrog megye és Baja város törvényhatóság bizottság május 30-án akarta beiktatni állásába Baranyi Tibort, az újonnan kinevezett főispánt. Az installációt azonban el kell halasztani, mert a főispán váratlanul megbetegedett. A beiktatást ezért június közepére halasztották.

— Főlakoztatta magát, majd a Dunába ugrott egy fiatalasszony. Vasárnap délután a lágymanósi hót Dunáig partján észrevették a járőrek, hogy egy fiatalasszony felkötözte magát a fára. Levették, de akkor a makacs öngyilkosjelölt futni kezdett, majd beugrott a vízbe. Csónakdók kimentették és átadták a rendőröknek, akik a Rókusba vitték. Ritter Alfrédnek hívják, 29 éves, kocsifényezőmester felesége és az Öromgyógy uca 36. alatt lakik.

— Tüztöltőkongresszus lesz pünkösdkor Zalager-szegen. Pünkösdtől napján Zalager-szegen országos tüztöltőkongresszus lesz, amelyen részvesz Keressy-Fischer belügyminiszter és Marinovich Imre helyettes belügyi államtitkár, a tüztöltőszövetség országos elnöke.

— Miként vezessen az üzletet? — erre a bonnyolult kérdésre ad kimerítő választ Freihoff Erichnek, a Corvin Áruház igazgatójának most megjelent érdekes műve. A modern üzletvezetés gyakorlati tankönyve ez, amelyből megtanulhatja minden gyáros és kereskedő, hogyan teheti jövedelmezőbbé üzletét, hogyan fokozhatja forgalmát, hogyan csökkentheti kockázatait. Ezenkívül határozott nyereségre a magyar közgazdasági irodalomnak is, mert a szerző egy nagy áruház irányításában szerzett tapasztalatait dolgozta fel benne a szakember hozzáértésével és tudomány alapossággal. Az értekes könyv előszavát Levin Miksa, a Corvin elnöke írta.

— Házasság. Princes Ilonka (Szerencse) és Zsolt László (Törökzentmiklós) június 4-én tartják esküvőjüket Szerencsen.

szabad orvosválasztás!
BETEGSÉG ELLEN
BIZTOSÍTSON

ANGLO-DANUBIAN LLOYD
ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVENYTÁRSASÁGNAL
Budapest, V., Hold uca 21

Írók beszélnek

Márai Sándor

Miért lett ez a vágyom?

Márai Sándor

Márai Sándor

Akkor is ír, ha sétál az utcán, vagy fellép egy villamos peronjára. Vezéreiket fűz a cipőjébe reggel, regénytémákkal beretválokzik. Ugy áll készen az írásra a nap minden percében, minden porokájában oly ideges remegéssel, mint versenyparipa startnál futásra.

— Szerzetesi életet élek a magam módja szerint — szól. Pontos napirendem van. Minden reggel van 3 óráig, amikor olvasok. Mindent elolvasok. Minden reggel van időm, hogy írjak. Könyvet. Ilyenkor nem vagyok újságíró.
Belenéz jegyzeteimbe. Jó, mondja, ez így nagyon jó. Aztán tovább beszél.
— Van a napomnak egy szaka, úgy mondhatnám: *szaglási szaka*. Ilyenkor tapintok ki azt, hogy másnap reggel még mi aktuális számomra a világon...
— Ebből élek.

— Ezébe jut valami.
— Kávészóban élek — mondja.
— Ott lakik?
— Ott.
— Nincs pénze főbérletre?
— Dehogynem. Körülöttem pénzben mindig rend van. Mindig is az volt.
— Szippant egyet a vékony papírszipkáján.
— Semmiféle más pénzem soha nem volt, csak amit munkával kerestem meg.
Belenéz megint a jegyzeteimbe. Jó, mondja. Így nagyon jó. Aztán kiegészíti az előbbi mondatot.
— Ha megalázó módon kell pénzt keresnem, akkor munkaképtelen vagyok. Ezért nem írok színházaknak.

— Pufók színészarcán konok komolyság fészkel, vegyüléke valaminek, ami gyermekek durcóság és egyben kiérett férfiaság. Ha elneveti magát, hirtelen fölmelegszik ez a színészies beretvált kerek arc. Egyszerre olyan lesz, mint egy kisdíák.
— Egészen az elején a *Frankfurter Zeitung*-nál kezdtem — felel előkeznyen. Frankfurtban életem, mint egyetemi hallgató, később Párizsból küldtem ennek a lapnak cikkeimet.
— Miket írt?
— Aktualitásokat. *Caillaux* beszélt, erről írtam. Ötven sort. *Lindbergh* megjött, erről is írtam. Sohasem riportot. *Nem az eseményt írtam meg, hanem azt, amit bennem mindenkor kiváltott. Ezt vakon csináltam. Egy napon kezdtem öntudatosan írni. Ettől a perctől kezdve nem bírtam a német sajtóban egyetlen írást sem elhelyezni. Ekkor kezdtem magyarul írni. Rájöttem arra, hogy másépp, mint az anyanyelvén, író nem írhat... Ezért jöttem haza.*

— Szerelmese az írásnak.
— Író számára nincs más probléma csak az írás. Engem nem érdekel az emberiség jövője, csak az érdekel, milyen könyvet fogok írni.
Ránéz.
Magyarazatul ezt mondja:
— Az emberiség inézzé el egyedül a maga dolgát. Mit tudom én, mi kell neki. Az írás nálam annyi, mint lélekezni. Az író írjon minden nap.

Az, ami benne az író teszi, úgy funkcionáljon, mint a tüdő...

A hatodik cigarettára gyújt.
— Nem hiszek abban, hogy életkörülmények, politikai légkör, lényegesen befolyásolhatják az írói teljesítmény minőségét. Nincs külön magyar író probléma. *Gide* abból él, hogy a könyvtárárt adja el...

Közel hajol hozzám.
— Mindaz, amit eddig írtam, úgy érzem, feljogosít arra, hogy író legyek. *Harmáncévegves vagyok*. Nyolc könyvet írtam eddig és van ezen kívül egy verseskötet. Egyet vállalkoztam könyveim közül: *Csutorát*. Ebben a könyvemben jutottam el odáig, hogy *teljes írói biztonsággal ki tudtam magam fejezni*.
— A zsendülök: *élménykönyv*. Nem én írtam, hanem egy élmény megírta magát velem. A *Csutorát* én írtam...

Néz, mondjon-e még valamit.
— *Módfelelt kíváncsi vagyok* — ezt mondja.
— Erre a cikkre?
— Erre is. Mindenre. Amíg ez a kíváncsiság tart, addig biztos, hogy író vagyok.

Sokáig élt Párizsban.
— Piktúra?
— *Piktúrához nincs érzékem*...
— Pedig az írás egyik módja a festésnek...
Töprengve mélyed el a kijelentésen.
— *Az írás elsősorban erkölcsi cselekedet*. Szól és rohan.
Várja az asztalán maradt féligkész vezéreik.

Bálint Jenő.

— Bud János, az Ipartanács új elnöke nyilatkozik programjáról. Bud János volt kereskedelmi és pénzügyminiszterem néhány auppal ezelőtt *orr-operációt hajtottak végre, amelynek során öt polipot kellett eltávolítani*. Vasárnap még beteggyámban fektült, amikor a lapok hírül adták, hogy a *lemondott Sztjerényi utódjává az Ipartanács elnökévé neveztek ki*. Operációjára való tekintettel még nem szabad sokat beszélnie és így, *mint az Ipartanács elnöke, egyelőre a következőkben nyilatkozott programjáról A Reggelenk*:
— Az Ipartanács véleményező és tanácsadó szerve a kormányhatáskörébe tartozik tulajdonképpen minden olyan kérdés, amely az iparfejlesztéssel, valamint az iparnak a többi gazdasági ágakkal való harmonikus együttműködésével összefügg. A feladat, amely megoldásra vár, elég sok és elég nehéz. Legutóbbi parlamenti beszédemben magam is behatóan foglalkoztam az ipar reorganizálásának kérdésével. Nekünk csak egy érdekünk van: *minél egészségesebb és életképesebb ipart kell teremteni!*

— Leugrott a kórház emeletéről és meghalt egy nap-szamos. Vasárnap meghalt a Zsidó-kórházban *Godó János* 47 éves napazamos, aki egy héttel ezelőtt *idegrohamában kiugrott a kórházi ágyából* és levetette magát az emeletről. *Godó* már hónapok óta ápolták a kórházban súlyos betegségével.
— A Lupa-szigeti üdülőtételek megnyitása. A Lupa-szigeti üdülőtételek MPTR hajdállomásának hatósági felülvizsgálata vasárnap folyt le. A kereskedelmiügyi minisztérium részéről *Jordán* tanácsos, a Folyammérnöki Hivatal részéről *Horváth* tanácsos voltak jelen. Vasárnap az első hajókkal nagyszámú érdeklődő közönség látogatta a Lupa-szigeteket. Mindenkint megelépett a sziget fényes, természeti szépsége és az ott létesített modern berendezkedések: villany vízvezeték, csatornázás, modern üdülőházak, jó vendéglő. A *Helvétia Epité és Ingatlan Rt.* bonyolítja le a parcellázást és így a főváros nemesek pompás üdülőtételeit, hanem a csónakázók tömege bájos kirándulást eelt is nyer.

— Pesti gyerekek: *Oszkár* bácsi a *Margitszigeten* mesélt. Negyedik estéjére, hogy a pesti gyermekek örömeire nyáron át a *Margitszigeten* rendszerestették a meséldétünakat, amelyeket esztendő minden csütörtökön pontosan négy órakor tartanak a *Márkus-úton* kerthelyiségében. A meséldétünökön *Oszkár* bácsi mesél, az első június 1-én, csütörtökön délután négy órakor lesz. Befejezője nincs.
— A *Charitét* Poliklinika Egyesület sorsjátéka. A pénzügyminisztérium a 40 év óta működő *Charitét* Poliklinika Egyesület támogatására *sorsjegyeket engedélyezett*. Egy sorsjegy ára 1 P. 10 nagyk és 200 kisebb nyerelemény teszi vonzóvá a sorsjegyeket.

„MODERN ELŐSZOBAFOGÁS“
tűveglappal, részben v. nikkelozva minden méretben legolcsóbb
SEILLER VASÜZLET JÓZSEF KÖRÜT 49
Telefon: 81-6-18

— Vasárnap 600 olasz frontarcos vett részt a *Hősök Emlékünnepén*. Vasárnap tartották Budapesten a *világhábo-ú hőseinek évente visszatérő emlékünnepét*. Kora reggeli órákban gyülekezett már a hatalmas tömeg a Névtelen Hős emlékműve körül, amellyel szemben 1 gyalogzászlóalj, 1 tüzéregiment és 1 huszárszázad állott. Küldöttségek, közéleti előkelőségek, tisztok, frontarcosok foglaltak helyet az emlékmű körül. Az egyszerű, de monumentális hatású köztörtéti jobbra és balra *koronabőrök és palatörök által festői sorfalat*. Ez alatt már megindult a Múzeum körútról, a Károly körúton és az Andrássy úton át az olasz frontarcosok *hatszázfőnyi feketéinges csapata*, amely fezzes léptekkel vonult a Hősök Terére, 10 órakor érkezett a kormányzó képviselője, *Kárpáthy* Kamillo gyalogsági tábornok, aki *Huszár* Aladár főpolgármester és *Salomon* Géza tanácsos, a polárteremter képviselőjének kíséretében ment az emlékműhöz. Egymás után helyezték el ezután a díszmenetben a kormányzó képviselője előtt. Néhány perccel később a frontarcosok *felvonulása kezdődött, amely közel félóra hosszán tartott*. Az olasz frontarcosok fölemelt kézzel tisztelegtek, mikor a Névtelen Hős emlékműve előtt dobogó léptekkel elvonultak. Az ünnepséget a hősök csillagtűréjének finisz zárta be: az első autók és motorkerékpárok *fél 11 előtt néhány perccel futottak be az emlékműnél levő célhoz*. Az olasz frontarcosok az ünnepség után autobuszokon a *rákoskeresztúri katonatemetőbe mentek*, ahol a tábori oltárnál egy olasz katonai lelkes csüdes misét mondott, majd *Caldana* olasz püspök beszélt a magyar földben *pihenő olasz katonák sírjait*. Ezután megrázó beszédet mondott az olasz püspök a magyar földről, amely *testvéri módon fogadta be az olasz hősök csontjait*. A zsidóvallású hős halottak emlékére a keresztúri zsidó temetőben volt ezalatt emlékünnepély, amelyen felvonultak a zsidóvallású frontarcosok és megjelent a hadseroeg tisztú küldöttsége. Itt *Abraham* szohn Manó főkéntor vezetésével ezalatt énekelt a templomi énekkar, majd *Hevesi* Ferenc rabbi méltatta a hősök emlékét.

— Ausztrália bírtokába vette a Déli Sark egyhármadát. *Londonból* jelenti *A Reggel* tudósítója: Az ausztráliai parlament törvényjavaslatot fogadott el, amelynek értelmében a *Déli Sarkvidéknek körülbelül egyhármadát ausztráliai fennhatóság alá helyezte*. Az *Antarktiszt*, amelyet Ausztrália most okkupált, olyan értékes, mint *Alaska*.

— Június 17-én tárgyalja a tábla *Bartos János* volt képviselő bünyűjét. Néhány hónap előtt a büntetőtörvényszék *Bartos* János volt képviselőt *többrendbeli csalás miatt egyévi börtönről ítélte*. *Bartos* fellebbezett az ítélet ellen. Az írték már fölkériltek a táblához, ahol a fellebbezésű főtárgyalást június 17-én tartja a *Zachár*-tanács.

— Szívszélhűtés érte — idegen lakásban. Vasárnap az *Alsóerdő*höz uca 5. számú ház egyik másodikemeleti lakásán jöböltözött idősebb férfi esőngetett. Amikor kinyitották az ajtót, *Kovácsék* felől érdeklődött, akik azonban már május 1-én elköltöztek a lakásból. Néhány pillanattal később a *látogató szívéhez kapott és eszméletlenül került el az ajtó előtt*. Besogítotték a lakásba, próbálták eszméltre téríteni de *nemokára meglhalt*. A rendőri bizottság megállapította, hogy a *látogató Sümegi Mihály 51 éves gábor* és vidékéről jött *Pestre* látogatóba. Az orvosi vélemény szerint *szívszélhűtés* ölte meg.

— A »Német Keresztények« tiltakoznak az új birodalmi püspök ellen. *Berlinből* jelenti *A Reggel* tudósítója: A »Német Keresztények« vezére, *Müller* tábori lőkész, rádióbeszédet mondott, amelyben *élesen kikelt* *Bodelschwing* evangélikus lőkésznek *birodalmi püspökké való megválasztása ellen*. Az evangélikus birodalmi püspökök *csak a nép bizalma emelheti állásába*. A történelmi öröböl folyó hatalmas jagra való hivatkozással a Német Keresztények *visszautasítják az egyház vezetőknek döntését*.

— A magyar nök munkavédő szövetsége tisztáljtást tartott vasárnap. A Nőegyesületek Magyar Munkát Védő Szövetsége vasárnap *Anna főhercegnőasszony emlékünnepét ült tartott*. *Földváry* Valéria ügyvezető alelnök beszámolója és *Veszényi* Jenőné alelnök szavai után, alelnöké újból a főhercegnőasszonyt, ügyvezető alelnöké *Földváry* Valériát, alelnöké *Veszényi* Jenőné és *Lindenmayer* Antóniát választották.

— Megszökött a szegedi Csillag-börtön egyik rabja. *Hegedűs* József 20 éves felegyene e hó 26-án *megszökött* a Csillag-börtön újszegedi gazdaságából.

— Ki korán kel, aranyat lel! Este barnán fekszik, reggel szőken kel! *Megcsodálják*. Ezt éri el a »Feketéjű Hydrogének» *Shampoons*-nál.

— A Svábhgyi Szanatórium nyári idénye remekül indul. Nemesak a régi törzspublikuma biztosította szobáját, hanem amerikai, angol eszlások is a Szanatóriumban fogynak túl ari hotelek, bányákat. A főpüületben a nagyjákat jelentősenyven méréskeltek, a villákban már napi 16.— Pénl kezdődik a teljes szanatóriumi ellátás (szoba, étkezési díjak, vízkúra).

A Balaton tövé központja
BALATON LIDÓ
gyönyörű kevese, kitűnő ivóvíz, darsányos legjobb főnyer, bőséges látás, szies utai, terjedelmes közterei és feltűnően olcsó élelmiszerei a legidősebb nyaralóhely, ahol olcsó és kedvező fizetési feltételek mellett vasárnapot is lehetnek. — **Mielőtt bárhol vásárolna villateket, nézze meg**
BALATON LIDÓT
Prospektussal és felvilágosítással szolgál a
Parcellázás központú Irodája
Budapest, VI., Teréz körút 26.

Reggeli levél

Berlini kaleidoszkóp

Berlin, május 27.

Berlin — csöndes. Ez a szó jellemzi legjobban. Csöndes nemcsak abban az értelemben, hogy nem ropognak a revolterek Wedding környékén s nem száguldanak szírelőző teherautókból, — e kép Pest előtt sem ismeretlen — barnainges sturmtruppenekkel megrakottan, de csöndes az Unter den Linden naplala és a Kurfürstendamm éjszakája is. Kilenven szobában laknak az Adlonban, huszonkilenc szoba foglalt az Edenben, a Grandhotel Jeschkeben Nauheimban, amelynek pedig soha, semmiféle dekonjunktúra nem értelt. 19 vendég van és Wiesbaden fürdő S. O. S.-kiállításnak is beillő felhívását közli a D. A. Z. (Deutsche Allgemeine Zeitung), melyben a fürdőigazgatóság a helyi helyi nemzeti szocialista vezetőséggel egyetértően, minden Wiesbadenbe érkező idegen személyt, vagyoni és életbiztonsági faj, nemzetiség, politikai pártállás és felekezeti viszonyára való tekintet nélkül feltétlenül garantálja...

*

Berlin berekedt, elvesztette a hangját. Atróciásokról, ahogy mi értjük és ahogy a hitleri mézesmedvehetekben olvashattuk a világsajtó legheitelesebb orgánumaiban is, már nem hallani sohol. Fogcsükkorgatva ritkén végig Berlin zsidónegyedén, ahol valóban héber feliratu üzletek és kávéházak előtt egykedvűen sütkérezik a még hidegszeke napisütésben a lengyelországi állampolgár s rá sem pisztant a másik oldalon nevetégre menedéglő két barnainges újjára. Azok sem gréd. Azt nem mondom, hogy szeretik őket. Nem szeretik a zsidókat. »A német antisemitizmus letagadhatatlan, — mondotta nekem egy előkelő hivatalos dlási német úr, de zsidóvívői elsősorban a mi itt élő »ansässige« német zsidóink, akik maguk figyelmestettek arra már régen, hogy tegyünk valamit a háború után bevándorolt oroszok és lengyelek ellen, akik rongyosan, batusyan érkeztek ide az összeomlás után s néhány évi működésük eredményeként megjelentek autókban a Kurfürstendamm villanyfényében... (ősket még a bojkott sem érintette, mert egykorúen kitették a kirakatba, hogy »Polnische Geschäft« és senki sem bántotta őket, mint külföldi állampolgárokat. A levél még ennek is a mi derék német zsidóink itták meg.« Így szóról szóra.)

*

A berlini színházak, mozik üresek. Az új program: a klasszikusok, az előírásigitt nép-színházak és az új propagandadarabok nem érdeklik a publikumot. A »Feketeszarú« cse-resznye nagy siker volt, — Hunyadi gróf azt írta, hogy Mátyás király egyenes lezárma-zottja, Hunyadi János dedunokája, hogy gróf és hogy híres magyar lovastisztja családából származik — mégsem ment be a publikum. A reklámjéről arra következtettek, hogy a »Feketeszarú« is propagandadarab lett. Egész Németországban egyetlen filmrendező dolgozik jelenleg: Bolváry Géza. Megkapta a működési engedélyt, éppen most fejezte be legújabb film-jét, amely egy Pinkerton-témát tárgyal és részt Konstantinápolyban játszódik. Fröhlich Gustav játssza a Bolváry-film dalis Pinkerton-hadnagyját s a Konstantinápolyi elegáns özevgy Cso-Cso-Szant Jarmilla Novotna, cseh opera-énekesnő. (Ez a szerep eredetileg Apár Gittának készült.) Bolváry azt kérdezte tőlem sultogva a vetítőteremben (rendkívül szigorúan megrostált közönség, — hiszám, ha voltunk összesen — nézhetne végig a féligkész filmet), hogy Jarmilla öngyagysága fog-e tetszeni Pesten? Nem fog tetszeni, — sultogtam vissza neki...

A német filmgyártás nemcsak azért van kétségbeesve, mert guzsa kötötték a kezét téma tekintetében, de azért is, mert most már a szó szoros értelmében nincsenek színészei. Nő meg pláne nincsen, Jarmilla még csak csak, mert szépen énekel. De a két másik nő főszereplő, Grete Mosheim húga és Krawow kisasszony, a Víg-színház színpadán például a leg-szűkreszabottai formában sem tehetnének még csak a kocsai előállásról sem jelentést. De egyébként a film aranyos. (Bolváryt hívták Amerikába, nem megy. Gyönyörű lakása van. Wannseeben kis weekendháza, Németországban tekintély. »Itmaradnak, nem kezdjük előlrol a cigányéletet...« — mondotta az ura háta mögött Mattyasovszky Ilona...)

*

Az üzletek elegánsak, szépnek, zsúfolva druvál, ha vevővel nem is túlságosan... De azért arról sincsen szó egyáltalán, hogy minden öt percben lehúzódnak egy redőnyt a Westenben. A nődivat példátlanul fejlődött, a férfidivat, persze, reménytelen. A legdivatosabb most természetesen a »Schwert und Hammer« című nemzeti szocialista felszerelési üzlet, amelynek kirakatában a következő cikkekkel láttam: barna ing, barna sapka, derékszíjasat, karszalag, sisakdísz, sapkajelvény, rozetta, revolver, bőrnadrág, nyakkendő, zászló, borkabát, sisakcsücs, autójelvény, gombok, sátrak, természetesen valamennyien a horogkereszttel. Ezekívül Führer, Oberführer, Standardführer és az összes többi sturmtrupp rangok jelvényei, egy-egy mintasatujla az új Hitler-cigarettaikból: »Sturm-cigaretta«, »Neue Front-cigaretta« és »Führer-cigaretta«, továbbá kis játékatonák domból, elől az S. A. zenekarral, amelyekért Berlin megőrül. Végül Hitler-levelezőlap, Hitler-fénykép, Hitler-plakett, Hitler-szobor és Hitler-olajestmény...

*

A Tiergartenben a »Kaiserzelt«-ben játszik a leghíresebb ilyen S. A. zenekar, a »Fuhselkapelle«. Félkörben ül a pódiumon a zenekar, a pódium szélén, a közönséggel szemben, hat fanfjára, előlük egy útdobossal, aki a katonai zenekarok mintájára vezényli a fanfjárosokat. Az óriási kerthelyiségben ember ember hátán szorong a és rácson túl százakra menő tömeg várja, hogy asztalhoz jusson a nácihelyiségben, ahol a pinérek is barna ingben szolgálnak fel. Igen, Berlin imádja az egyenruhát, a katonazentét, alles, was militärisch ist...

Ellenben egyheti berlini tartózkodásom alatt egyetlen szép nőt sem láttam az utcán, a rosszabbú német nőkről szóló legenda pedig — nem legenda. Bizony, nincsen szép lányok a berlini utcákon, akik minden skrupulus nélkül hüznak fel estélyi ruhához szandált és sapkás délcéltű ruháskához — ezüst cipőt. Talán azért is látni úgy fel a dolog. Azt, hogy az urak számó-kínhoz világosdrapp kalapot vagy sörge teveszorkabátot viselnek, meg sem említem.

*

A berlini éjszakára természetesen rá sem lehet ismerni. A különböző merész bárók, mint a »Monocle-Bar«, amelynek főleg hölgyközönsége volt, az »International-Bar«, amely a párizsi rue Blondel café nue-inek (mezelen kávéházainak) mintájára működött, az »Eldorado«, melyben nőruhás férfiak szórakoztatták a közönséget s a még díszletesebb, klubszerűen működő, csak jelszóra megnyitott félemeleti és hátsóudvari mulatóhelyek egy csapásra eltűntek Berlin éjszakájából. Ezek közül csak a Monocle-Bar mentette át magát az új világba s »Budapest« néven működik. Az idegenek számára nyitva van az elegáns »Königin«, de élet nem igen van benne. A Bristolban még mindig legjobban lehet ebédelni, tele van estéknél a Weits-erdára is, és Kempinszkynél — nach wie vor — nem lehet helyet kapni, Pedig Kempinszky...

*

Három évvel ezelőtt voltam utoljára Berlinben Lázár Miklóssal. Az akkori Berlin házasszertű dübörgése helyett a nagy krízis hölgy csendje fogadták: lazuult autóforgalom s kökadt, apró horogkeresztes zászlócskák az ablakokban, a dagadó, viharlobogós lázroham kis piros rózsák a birodalom sápadt arcán. Ennek a Berlinnek más a színe, más az íze, más a lelke, más a pulzusa — és mintha az emberek is mások lennének, akik ma benne élnek. Egy számom sőpört itt végig... Éjszakába benyúló beszélgetés során elfogódottan hallgattam egy komoly, idősebb, régtudású német diplomatának az előadását, aki drámai módon írta le nekem, hogy hosszas és gyötrelmes telki válság

Berkovits szalón

megkezdte: Kristóf tér 2
a tavaszi modellek occassió árusítását,
az új nyári modellkolekció bemutatását

álmallan tépeldősesei és kételyei után hogyan kellett elismernie Hitlernek azt a sikerét, amellyel egy bizakodó, vakbuzgó, katonai drillebe összeforrott táborba tudott összegyűjteni negyvenmillió németet! A huszadik század nagy titkának egyikét nyitja ez: Hiller, akinek személyére glóriát sütnék a német festsínadás reflektorsugarai. Hiller, akit imádnak és aki boldogodta tette őket azzal, hogy imádnok szabad őt, a rajongásnak szinte észleli szféráiba való felviharszával, amely most már egészen biztosan autogszugeszű forrásokból táplálkozik. A »Reichskanzleramt« előtt reggeltől estig tírelmes tömeg várakozik: a »Führer«-t szeretnék látni, ha csak egy pillanatra is. A kapun kilépető sápadt férfit, amint az őrszerek fegyvere tisztelgése közben gyors léptekkel autójához siet, felcsattant »Heil«-kiáltás fogadja. Beszél a soffőr mellé, mindig a soffőr mellé, sohasem a kocsiba, felemeli a kezét, nem mosolyog. »Hitler wird's schon machen«, — felelik minden olyan kérdésre, amelyre nincsen felelet a Harmadik Birodalomban. S ez az ő számára mégsem olyan egyszerű...

* Két bemutató. Itt a nyár, (legalább is máskor ilyenkor itt szokott lenni), a komoly birodalom, sőt még a komolyabb operettbirodalom is sürgősen kivonul a színpadról és a könnyű fajsúlyú szórakozás átadja helyét — a pelyhesültyúnak. Keller Dezsőnek, a »Pesti Színház«-ban bemutatott »Feleségem nadrágja« című tancszenes mókája is ilyen vacsorautáni frissítő, egy pohár jéghideg narancsszój, minden alkoholtartalom nélkül. Rengeteg szójték, még több helyiérdekű vice, itt ott némi igazi humor, néhány »örökbefogadott« idegen ötlet és — adjuk meg a szerzőnek, ami a szerző — egy-egy bitemes, pattozó verszöveg. A zeneamatok ügyes kézzel és füllel válogatták össze a nemzetközi jazztermés Newyorktól Ankaráig mindenütt sokat füllött slágereiből és felrészítették a muzsikát egy eredeti és sikerült Abraham-számmal is. Szabolcs öleletes rendezése és Márkus Jbi eredeti elgondolást ruhaterveit is tetszést arattak. Az előadás kedves: a színészek, élükön a magyarok: kedvesen guzyogó Wiere Evával, a esinos Szófi Lenkével és Dénes Gyurkával, megtesznek minden megothetőt... — Az Andrásszáji Színház az idei és a mult évad legnagyobb sikert számaiból állított össze takaros kis reprizműsört. A szokásos nagygyűjtéssel elmarad, de Török Rezső két muskolyfűző parasztdarabja, László Miklós bábajosan buta, immár közmondásos »Mama, fogjál nekem bókát!« jelszavú komédiája a musor többi számával és Dajbukát—Bárony, Békefi, Radó, Dán Etelka és Szász Lili kitünő játékaival együtt sikert artnak. (m. gy.)

* Adorján Mária. Szombaton délben a rádió hallgatói figyelmesek lettek egy szíveszóló, nagyszerű athangra, amely főlesendült a rádióban. Adorján Mária fiatal énekesnő, aki két év előtt a régi Városi Színházban tűnt fel és azóta nem szerepelt a nyilvánosság előtt, énekelte Ximene áriáját a Cid-ből, Fides áriáját a Proféta-ból és Ulrika áriáját az Alárecsből-ből, majd olasz és magyar dalokat adott elő. Az énekesnőnek igen nagy sikere volt és a rádió hallgatóinak tényleg igen élvezetes feljárt szerzett. Ez az öndalló rádiókongert az Operaház igazgatójának is tanulságos lett volna...

* A Szentpál-iskola tánc-matinéja a Magyar Színházban. Vasárnap délelőtt tartotta a zsúfolt Magyar Színházban nagy sikerű évszázonépület Szentpál O ga iskolája. Püttönnyi, még járn is alig tud csoporságektől kiforrott kultúrát, felnőtt művészekig mindenkor művészt és művésznő szerepelt műsoron. A legnagyobb sikert »Bücsű szeretett bátyánktól« című Bach-zenére komponált pantomim aratta Kovács Margot-val, Deutch Evával, Rabinovszky Mária-val és Monikával a főszerepben. Nagy sikere volt még Dé Vera, Fogel Klári és Lörincz György táncainak, valamint Borinyik Sandor és Szatner Zsuzsa diszetteinek.

FODOR SATORSPORT INTERNATUS

FIÚK RÉSZÉRE

Svábhegy, I., Ordas u. 9. Tel.: 65-2-78
Központ: Fodor testnevelő és vivő intézet. T.: 88-7-01
Összes sportok ingyenes gyakorlása 5 tanár felügyelete mellett — Idegen nyelvet — Tökéletes higénia — Hermetikusan zárható padozott sátrak — Szőnygi kitűnő ékezes — Mindez együtt napi P 4.20

Hónaljzadás

kéz- és lábizzadás AXILLOL
biztos ellenszere

Főraktár: Mindenütt kapható!
TÖRÖK PATIKA, Király u. 12

KÖZGAZDASÁG

Mit várhatunk a londoni konferenciától?

Írta: KISS DEZSŐ

(A Reggel tudósítójától.) Pontosan egy évvel a lausannei konferencia után végre összeül a világgazdasági konferencia, amely hosszú halogatás után megkísérli a problémák megoldását, amelyekről államférfiak, diplomaták, tudósok, egyhangú és nyomatékos véleménye szerint az emberiség sorsának jobbra fordítása függ. Sajnos, igen sok országban már cleve kétkedő és fanyar mosollyal beszélnek a londoni konferenciáról. Ezt jó lesz előre megjegyeznünk, nehogy kellemetlen csalódás érjen bennünket. A múlt év nyarán a stresszi konferenciától vártuk a megváltó szót és a csalódás olyan nagy volt, hogy a Károlyi-kormány belebukott.

A londoni tanácskozás előtt újból optimista hangokat ütött meg a magyar parlament sok szónoka és a csalódás ezúttal még nagyobb lehet,

mert ma sokkal nagyobb érdekek forognak koe-kán, mint kilenc hónappal ezelőtt. A Népszövetség előkészítibizottsága igen széleskörű munkatervet dolgozott ki a londoni konferencia számára. Ez a munkaterv hat fejezetben huszonegy csoportba foglalta össze azokat a problémákat, amelyeknek megoldása a konferencia feladatai közé tartozik. Ebben az óriási munkatervben szerepel a pénz-és hitelpolitika minden kérdése, az ár-probléma minden elágazásával, a devizagazdálkodás és a nemzetközi adósságok döntő jelentőségű kérdései, a nemzetközi kereskedelem korlátjai, a bevételi tilalmak és a közvetett protekcionizmus minden részlete, a vámpolitika és a kereskedelmi szerződések széles körre elágazó egész komplexuma, a búza problémája és a közlekedés sú-lyos kérdései.

Elképzelhető-e, hogy egy nemzetközi tanácskozás, amelyen a világ minden államának közel kétezer delegátusa résztvesz, fizikailag képes lesz valamennyi problémát megoldani,

holott nyilvánvaló, hogy a remélt megegyezéseknek politikai feltételei sincsenek meg. A biztonság és a lefegyverzés terén az ellentétek a nagyhatalmak között élesebbek, mint valaha, a háborús adósságok közeli rendezésére sincs remény, pedig ezek az adósságok, a szakértők megállapítása szerint, legyőzhetetlen akadályai a gazdasági és pénzügyi rekonstrukciónak. Lehet, hogy a két hét alatt, amely a konferencia megnyitásától elválaszt, ez a sötét kép némileg enyhülni fog, de

józan ésszel nem lehet feltételezni, hogy a konferencia kivergődjék abból a circulus vitiosusból, amelyben megindult.

Ez a circulus vitiosus abban áll, hogy a kereskedelmi politika reformját mindaddig lehetetlen megindítani, amíg a világhereskedelem két legfőbb fizetési eszközeinek, a dollárnak és a fontnak értéke hullámzik. Ezzel szemben az angol és az amerikai álláspont az, hogy nem lehet a dollárt és a fontot stabilizálni mindaddig, amíg a tőkék és az árak szabad körforgása a világban helyre nem áll. Amit józan ésszel remélni lehet, csak annyi, hogy egy-egy részletkérdésben megegyezés jön létre, és ránk nézve különös fontossággal bír, hogy

két olyan részletkérdés szerepel a londoni konferencia munkatervében, amelyeknek

megoldása a mi nagy nyomorúságunkon lényegesen enyhíthet.

Az első, a legtöbb kedvezményi elvnek áttörése, amely körül már Strésában, majd később szeptemberben és januárban Genfben erős harcokat vívtak. A legtöbb kedvezményi elve állja ma útját annak, hogy egyes szorosan egymásra utalt államok, elsősorban az egymással szerves kapcsolatban élő közép-európai s főleg dunai országok egyetemes nemzetközi megállapodásokat megelőzően külön szerződéseket köthessenek, amelyekben egymásnak külön kedvezményeket biztosítanak. A januári előkészítő tanácskozásokon erős vita játszódott le ebben a kérdésben. Posse német és Sir Frederic Leith-Ross angol megbízott között. Posse titkos tanácsos a legtöbb kedvezményi elvnek feladása, Sir Frederic a fenntartása mellett foglalt állást. Az angol ellenállás azóta lényegesen enyhült és Sir Walter Layton, Anglia egyik vezető gazdaságpolitikusa ma már határozottan a legtöbb kedvezményi elvnek feladása mellett emeli fel szavát azzal az indoklással, hogy ez az elv abból a korból származik, amely még nem ismerte a túlzásba vitt vámvédelmet és ezért bölcs dolog volna, ha a konferencia enyhébb és hajlékonyabb formákat találna és engedélyezne olyan nemzeteknek, amelyek hajlandók egymás gazdaságát támogatni, mielőtt az egész világ ennek a szükséges voltát belátná. A második kérdés, amelyben bizonyos remény van arra, hogy a konferencia közel-fogható eredményt ér el, a rövid-és hosszulejratú adósságok kérdése. 1931 nyara óta sokat tanult a világ, tanultak a hitelezők is, s ma már erősen előkelő angol oldalról halljuk azt a bölcs megállapítást, hogy az adós államok nem rosszindulatból szüntették be tartozásaik törlesztését, hanem egyszerűen, mert saját létük veszélyeztetése nélkül képtelenek fizetni.

Ami Amerikát illeti, az, ami ma az Egyesült Államokban történik, nem egyéb, mint igazolása azoknak az érveknek, amelyekkel a magyar megbízottak, elsősorban Imrédy pénzügyminiszter és báró Korányi Frigyes volt pénzügyminiszter a transzferalapot, a kamatelszámítást és a transzferalap felhasználását Genfben és Londonban megindokolták. A szenvedélyes lendülettel, amellyel Roosevelt elnök az amerikai pénzügyi politikát újjáalakítja, nem kis részben a farmer-forradalomtól való félelem diktálja és ma már Londonban és Newyorkban egyaránt tudjuk, hogy a kamatok és törlesztési részletek csökkentése a forradalmi veszélyt, küszöböll ki az európai adós államokban s ezzel tulajdonképpen a hitelezők érdekeit szolgálja. A következtetés, amelyet e rövid áttekintésből levonhatunk, csak az lehet, hogy

a magyar kormánynak és a magyar delegációnak minden energiáját erre a két támadási felületre kell összpontosítania,

mert az adósságok leírása, a kamatteher csökkentése, a rövidlejratú hiteleknek hosszulejratú kölcsönökké való átalakítása döntő javulást jelenthet a magyar mezei gazdaságnak, ha ehhez csatlakozik a lehetőség, hogy a dunai államokkal, Németországgal és talán Olaszországgal, még ha szűk keretek között is, preferenciális kereskedelmi szerződéseket köthessünk, akkor a londoni konferencia számunkra hallatlan megkönnyebülést hozhat és megnyithatja a javulás és emelkedés várva-várt útját.

élezett viszony megváltozik s a német határok részben megnyílnak a magyar szöcönknek előtt.

Ebben a remélhetőleg hamarosan bekövetkező örvendős eredményben része van annak a növekvő elégtelenségnek, amely a német városokban és ipari kerületekben a német kormány túlzottan agrárius jellegű elzárkózó vámpolitikájával szemben mutatkozik. A Deutsche Allgemeine Zeitung vezéréikben foglalkozik a vaj-árak és a Németországban oly fontos margarin-árak emelkedésével. A nagy német újsg megállapítja, hogy a Hitler-kormány elzárkózó gazdaságpolitikájának következtében a vaj ára 84 márkáról 120 M-ra emelkedett mázsánként, ami a kiskereskedelemben 1.10-1.50 márkás vajárat jelent. A mai szegénységnek elviselni annál kevésbé, mert a zsiradékot a központosítás következtében az olcsó margarin teljesen elűnt a piacról és ennek a sokkal kisebb táptértékű élelmiszernek az ára is a vajár felére, 70 pfennigre emelkedett. A cselt sem érte el a birodalmi kormány, amelyet maga elé kitűzött, mert a tejtermelő gazdák helyzetén a vajbevitel megtiltása nem segített, mivel a szövetkezetek saját anyagi helyzetük szánlására a nyereséget visszatartják és a gazdáknak csak a régi árakat fizetik.

A zsiradékok mesterséges felhajtása a főmegek táplálkozását lerontotta, anélkül, hogy a német gazdákon segített volna.

Sőt! A vaj és margarin árának emelkedése folytán egyéb élelmi cikkek fogyasztása csökkent és Észak-és Közép-Németországban a hús ára eddig ismeretlen mélypontra zuhant. Meg vannak adva tehát ma már úgy a tárgyi, mint a lélektani lehetőségek arra, hogy egy gazdasági megállapodásban, amely mindkét fél érdekeit méltányosan respektálja, áthidaljuk azokat az ellentéteket, amelyek gazdasági téren a Harmadik Birodalom és Magyarország között a legutóbbi hónapokban felmerültek.

Lengyel-magyar vonatkozásban is fontos tárgyalások állanak küszöbön.

A közeli napokban érkezik Budapestre a lengyel kormány megbízottja, Czernakow miniszteri tanácsos, hogy a magyar kormánnyal egy kompenzációs egyezmény megkötését előkészítse. A tárgyalások célja elsősorban, hogy lengyel árak behozatala ellenében a magyar gyümölcs és fűszél kivitelét tegye lehetővé a lengyel piacokon. Ezen felül igen érdekes kompenzációs üzlet részletei kerülnek megvitatásra. Besseney Zénó és László Miklós országgyűlési képviselők már két évtel ezelőtt megkísérelték, hogy lehetővé tegyék nem magyar boroknak elsősorban tokaji bornak kivitelét százados piacokra, Lengyelországba, oly módon, hogy cserébe lengyel származású sőt hozunk be. Ezek a kísérletek, úgy látszik, a közeljövőben sikerrel fognak jární és

lehetőség nyílik arra, hogy a magyar só-szükséglet egy részét Lengyelországból fedezzük és ennek ellenében létező mennyiségű tokaji bort vigyünk ki.

Az elbeter tárgyalások most már odáig fejlődtek, hogy bizonyos technikai nehézségek kiküszöbölése után a tokaji borvidékre nézve igen fontos csere-üzlet létre jöhet s mód nyílik arra, hogy a tokaji bor, hangsúlyozottan kiemeljük, minden közvetítő kizárásával, újból eljusson a lengyel fogyasztóhoz.

× OFA Faipari Rt. Genfben tartott közgyűlésén és rendkívüli közgyűlésen tekintettel a világgazdasági válság hosszú tartására és intenzitására, az igazgatóság helyesen tartotta, hogy a társaság elkövet a változott viszonyokkal összhangba hozza, E célból a javaslatot lette, hogy a társaság alaptőkéje 12,000,000 frankról 2,400,000 frankra szállítsanak le, egyszerűen azonban új részvények kibocsátásával ismét 8,000,000 frankra emeltessek fel, Az alaptőke leszállítása s részvény összevonása révén történik egy darab 50 frank nevértékű részvényre, vagy ha a részvényes úgy kívánja, a régi részvények 10 frank nevértékű új részvényekre fognak becsereztetni. Az 1931-32. üzletév terhére jelentkező 3,474,479.80 P egyenleget a tartalékalap terhére számolják el. Az igazgatóság előterjesztését a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. E tranzakció által az OFA vállalati abba a helyzetbe jutnak, hogy üzemiük eredménnyel folytatják és jobb konjunktúra beálltával annak előnyét kihasználhatják.

× Szikra Magyar Gyulógyárak Rt. igazgatósága közgyűlést június 2-ára hívta egybe. A mérleg 386,852.99 pengő nyereséggel zárult, mely összegből az »A« sorozatú részvények után, mint az előző évben, 12 P osztalék kerül kifizetésre. Ugyanaznap tartja közgyűlést a Magyar Általános Gyulafipari Rt. E társaság tiszta nyeresége 115,858.62 P, melyből részvényenként - mint az előző évben - 10 P osztalék fizetettik.

× Nagybányai Újlaki Egyesült Iparművek Rt. igazgatósága megállapította az 1932. év zárszámadásait, melyek az értékesítéskorosi tartalékalap megfelelő dotálás után 314,571.06 P nyereséget eredményeztek. A június 2-1 közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszt, hogy osztalék címén 6'67 százalék, vagyis 1 P (a múlt évben 1.50 P) fizetessék ki.

× Magyar Tégla-és Agyaggyárosok Országos Egyesülete egyhangú határozattal állást foglalt az agyagipari termékek újsa bevezetéséről forgalomlati deválitással szemben és utlakozást fejtete ki minden hatásvégi intézkedés ellen, mely az életpénzeságok ártalmát okozhatná, mert ez végzettségben az egész életpénzeságipari mai válságos helyzetben létfontosságú megrendítene.

Remény van a német-magyar gazdasági viszony enyhülésére!

Tokaji bor ellenében sőt hozunk be Lengyelországból

(A Reggel tudósítójától.) A német kormánynak Budapesten időző megbízottja, Waldeck tilkos tanácsos, tárgyalásait a magyar kormánysszervekkel nem fejezte be ezen a héten s a tárgyalások előreláthatólag a jövő hét javát is igénybe fogják venni, amikor már azokban résztvesznek a német külpolitikai intézet gazdasági főosztályának vasárnap éjszaka Budapestre érkezett megbízottjai: Werner Daitz rendkívüli követ és Hans von Ditts, a délkelet-európai gazdasági ügyek vezetője. Az így kiképzített és sokkal nagyobb hatáskört és súlyt

nyert bizottság már ma megkezdi tanácskozásait és sorra veszi a magyar-német árucserre egész anyagát tételről tételre. Beavatott forrásból származó értesüléseink szerint a németek eddigi álláspontja lényegesen megengyhült, ami főleg a magyar parlament, a magyar sajtó, tehát a magyar közvélemény erőlyes és egységes fellépésének tulajdonítható és így

valószínűnek mondható, hogy rövid időn belül a mai gazdasági szempontból is ki-

VASÁRNAPI SPORT

Újpest-Hungária-Ferencváros:

az 1932-1933. évi professzionista bajnokság befutója

(A Reggel tudóstóljától.) Május utolsó vasárnapjával befejeződött az 1932-1933. évi profibajnokságot lefolyt finis, amelynek utolsó fordulójában nem következett be a Hungária és a Ferencváros által annyira áhitot megzavart, mert az Újpest, mintha a kupadöntőben is az utolsó bajnoki meccsre s'pórolt volna, nem remélt félnyel galoppozta le a Budai »11«-et és így, egy pont előnyvel, elhódította a bajnoki címet a Hungária előtt, amelyet, további egy pont hátránnyal, a Ferencváros követ. Az Újpest eszert bedlított a Ferencváros bajnoki rekordját, amennyiben mind a két csapat egyformán háromszor nyerte eddig a profibajnoki trófeát, míg egy ízben a Hungária volt a bajnok a profiera hét eszendej alatt. A Ferencváros Kaposvárot nem nagyon ambicionálta a gólok gyűjtését, de hiába való volt a somogyiak lelkes ellendlása. 2:0 arányban vereséget szenvedtek. A VIII. kerületi FC is könnyen vert rá a Nemzetre, amely komolyabb

kísérletet sem tett a mérkőzés megnyerésére, míg Miskolcon az Attila és a Szeged FC csatája 2:1 arányban a szegediek győzelmével végződött. Alább közöljük az 1932-1933. évi profibajnokság végső állását, amely csak az utolsó helyen hozhat még változást, mert amennyiben a Soroksár megkapja az ősi Somogy elleni 1:0-as győzelméért járó két pontot, a soroksári játékosok osztályozót és a kaposvári csapat fog kiesni az első osztályból.

1. Újpest	22	17	3	2	89:80	37	(7)
2. Hungária	22	16	4	2	74:28	36	(8)
3. Ferencváros	22	16	3	3	80:32	35	(9)
4. III. ker. FC	22	11	5	6	51:38	27	(17)
5. Budai »11«	22	10	5	7	41:43	25	(19)
6. Booska	22	8	6	8	40:87	22	(22)
7. Kispest	22	6	7	9	40:55	19	(25)
8. Szeged FC	22	7	5	10	32:47	19	(25)
9. Attila	22	6	1	15	30:50	13	(31)
10. Nemzeti	22	4	5	13	31:62	13	(31)
11. Somogy	22	3	3	16	25:63	9	(35)
12. Soroksár	22	3	3	16	27:85	9	(35)

Újpest-Budai „11“ 6:0 (4:0)

(Magyeri út. — 5000 néző. — Bíró: Salgó.) Az Újpest utolsó bajnoki mérkőzését nagy félnyel nyerte meg. A esütörtéki súlyos vereséget látó hatóság semmi nyomat sem hagyott a csapaton, amely az első félnyelben élvezetes gólratáró bajnokhoz méltó játékokat mutatott. A második félnyelben, négygólos előnyvel a tarsolyában, erősen lefektették, két újabb gólrá azonban így is tellett az új bajnokesapatnak.

Az Újpestnél a védelem kissé bizonytalankodott, a fedezetsorból Szalai pompás játéka emelkedett ki, a második félnyelben azonban az egész sor erősen visszaesett. A csatársorból Auer nagy gólképessége és játékkedve tűnt ki.

A Budai »11«-ben Fábriának rossz napja volt, három gólt védenie kellett volna, a bekékek sem álltak biztos lábán. A fedezetsorból Magda, de különösen Schuster emelkedett ki. A csatársorból Czumpft, Polgár és helyenként Rök játszott jól.

A mérkőzés után a lelkes újpesti közönség benyomult a pályára, vállukra kapták az új bajnokesapat tagjait és a játékosokkal együtt lelkesen eltették a csapat vezetőseit.

A Budai »11« kezd, de Pusztai révén az Újpest vezet az első támadást, lövése azonban mellé megy. A 3. percben már vezet az Újpest.

Auer 25 méteres remek lövése véthetetlenül szál a felső sarokba (1:0).

Válaszképpen Schuster távoli lövése jut az újpesti kapu fölé. A 8. percben eredménytelen kornert rüg az Újpest. Rök lövését Horn bizonytalanul fogja. Egy percben belül újabb két kornert érnek el a 11«-fehérek. Pusztai kicsalja a kapuból Fábriát, a tisztán álló Auer elé gurít, aki az üres kapu mellé bombáz. A 18. percben Auer szökteti Pusztait, aki kiugratja Jakubét

Ferencváros-Somogy 2:0 (1:0)

(Kaposvár. — 2000 néző. — Bíró: Hertka Pál.) A zöld-fehérek még lábukban érezték a esütörtéki kupadöntő faradalmát, azokivül a csatársornak sem ment olyan jól, mint az újpestiek ellen, meg kell azonban adni, hogy a kaposváriak minden dícséretre érdemes lelkes ellendlással fejtettek ki. A mely talaj sem konventált a Ferencvárosnak, amelynek kimagaslóan legjobb embere ismét Sárosi volt. Kivüle Hada, Lukka, Toldi és Kohut játszott jól, míg a Somogy csapatából Miklós, Egri és Boros emelkedett ki.

Szemezés esőben a Ferencváros kezd. A 3. percben Csizi tiszta helyzetben hibáz. Az első negyedórában a Somogy-csatárok veszélyes akcióit a Ferencváros hátvédei ügyes offszájdraállással teszik ártalmatlanná. A 18. percben Boros lövéset védi Hada, majd a kiszökö Mészáros elé rohan, közben Petó az üres kapu előtt ront. A 27. percben Kohut-Táncos-Sárosi akcióiból utóbbi gólt lö, amelyet azonban a bíró lesállítás miatt érvénytelenít. A 38. percben Kohut átadásából Toldi a vezető gólt lövi.

Egy perccel később Petó közlebről, tiszta helyzetből hibáz. Szünet után a Ferencváros veszi át a játék irányítását és csatársora Sárosi vezetésével állandó ostrom alatt tartja a Somogy kapuját. A 16. percben Turai lövését fogja Váli, majd a Somogy

és a center kényelmesen gurít a jobb-sarokba (2:0).

A budaiak kornerej válaszolnak. Két eredménytelen Újpest kornert után, a 35-ik percben

P. Szabó beadását Auer a 11«-es táján elcsipli, a ráfutó Fábriát ügyes testessel becsapja és az üres kapuba lö. (3:0).

Az Újpest főénye tovább tart. Auer 25 méteres bombaszabadrugása kapu fölétt s'vít el. Sztanicsik lövését Horn kiült. Polgár szépen megy el Sternberg mellett, közeli lövését azonban Horn nagy szerencsével védi. A 43-ik percben

P. Szabó éles szögből lött szabadrugása a meg-lepett Fábrián mellett a háthóba esik (4:0).

A második félnyel lanyha Újpest támadások vezetők be. A 3-ik percben a felnyomuló fekete-fehérek kornert érnek el. Czumpft beadását Polgár kapufának fejeli. A 7-ik percben Újpest kornereiből Steiner erős lövését Fábrián csak újabb kornert arán tisztázza. Rök beadását Polgár ismét a felső kapufának fejeli. A Budai »11« határozott félnyelbe kerül, de Rök a kapu fölé fejel. A 24-ik percben egymásután két kornert jelzi a budaiak főlnyelét. Rök beadását Kárpáti I. gyönygén fejeli Horn kezébe. Polgár egyedül tör az újpesti kapura, Horn eléje fut, de a center lövése így is a kapu mellé megy. Eredménytelen Újpest sarokrugás után a 34-ik percben

Auer egyedül fut a labdával, össeltöközik a ráfutó Fábriával, mind a ketten elesnek, a labda pedig az üres kapuba gurul (5:0).

A gól felvillanyozza az Újpestet és átveszi a támadószerepet. A 45. percben

Auer a tisztán álló Kisshez passzol, aki lapos lövéssel beállítja a végeredményt (6:0).

Újrakezdésre már nincs idő.

III. kerületi FC-Nemzeti 4:0 (2:0)

(Nagyszombat ucca. — 1000 néző. — Bíró: Gal- lért.) Nagyobb érdekek egyik csapatot sem fűzték a mérkőzés megnyeréséhez, amely ilyenformán a szezon legunalmasabb és legnyúlótlanabb küzdelméi közé tartozott. Kedvetlenül, minden ambíció nélkül perzelt a labda lábról-lábra, tervszerű akcióknak semmi nyoma és amit különösen a két csapat belső csatárritója produkált, az valóságilag a futball paródiája volt. Dícséretet csak a III. kerület két hátvédje és a halisor érdemel, de meg-lepően sok hibát csinált a két szökö csatár és Kármán, aki minden akcióiból leléskia. A Nemzetnél a halisor és az újone Pásztor játszott jól, de Weinhardt sem tehet a gólokért.

A jobbszélső Stahl foglalja el Flóra posztját, de nagyon szerencsétlenül mutatkozik be, mert a 32-ik percben brutálisan felüli a jobbszélső Gyórit és

26. percben Lutz szabadrugása a Nemzeti egyik védő-játékosának lábán irányt változtat, Weinhardt kifutással próbál menteni,

de Drüssler gyorsabb és ballábbal a kapuba sodorja a labdát (1:0).

Újabb eredménytelen III. kerület kornert után Fenyvesi megrúgja Flórát.

Flóra visszarúg, mire a bíró, túlszögörán, kiállítja (30. perc).

Stahl foglalja el Flóra posztját, de nagyon szerencsétlenül mutatkozik be, mert a 32-ik percben brutálisan felüli a jobbszélső Gyórit és

Fenyvesi a tizenegyet a második góllá értékesíti.

A 35-ik percben a Nemzeti jut kornerehez, amit a III. kerület négy eredménytelen sarokrugással viszonz.

Szünet után a tíz emberrel játszó Nemzetiek ellen a III. kerület még nagyobb félnyelbe kerül, amit azonban ügyefogyó belső csatárai miatt nem tud kibaszni, igaz azonban, hogy a fekete-fehérek teljes gózzel védekeznek. Így csak két újabb gól esik. A harmadikat az 5-ik percben,

a kornervonalról becsavarva, Fenyvesi rúgja. Majd a 20-ik percben Kármán-Gyóri összjátékból

Gyóri éles, magas lövése a negyedik gólt eredményezi.

Szeged FC-Attila 2:1 (0:1)

(Miskolc. — 2000 néző. — Bíró: Schön.) A Szeged FC megérdemelten győzött a faradnak látszó Attila ellen. A szegedi csapat teljesítménye annál magasabba értékelhető, mert a mérkőzés nagy részében tíz emberrel játszott.

Szeged rögtön támadólag lép fel és két eredménytelen kornert rüg. A 10. percben

Somogyi megsérti a határbírot, ami miatt a bíró kiállítja.

Szeged játékosai tiltakoznak az ítélet ellen és emiatt a játék 10 percig szünetel. Simonyi lövését Pálinskás kornerra védi. A 38. percben

Mátéffy a kifutó kapus mellett az Attila vezető gólját fejeli (0:1).

Szünet után az Attila teljesen visszaesik és a Szeged nagy félnyelbe kerül. A 26. percben

Korányi beadásából Lukács kiegyenlít (1:1). A mérkőzés ettől kezdé eldurvul. A 45. percben

Havas kicselevez az Attila védelmét, a győzelmet jelentő gólt lövi.

PONTOT VESZTETT A VASAS

A második liga ádáz gólarányharcában döntő-jelentőségű változás állott be. A Vasas utolsó mérkőzésén 0:0 arányban döntetlenül játszott az SzZFC-vel és így a bajnokság a Póbus biztos zsákmanya lesz, amely a Budafok ellen 9:0 (5:0) gólpáros győzelmet aratott. Drasche-Vac FC 2:2 (2:2), Drogusták-Ete FC 2:2 (2:1).

Teniszverseny Kaposvárrott

A Pénztézetí Sportegyletek Ligája június 4-én és 5-én, pünkösd vasárnap és hétfőn rendezi Kaposvárott Budapest-Dunántúl bankválogatott teniszmérkőzést. A mérkőzésen, amely 6 férfi és 2 női játékból áll, a dícket Szombathely, Győr, Pápa és Kaposvár teriszjátékosai képviselik. E verseny alkalmból alakul meg a bankliga dunántúli körzete.

Bank-úszóverseny

A Pénztézetí Sportegyletek Ligája május 30-án, kedden este 7 órakor rendezi meg ezévi I. bankközi bajnoki úszóversenyét a Nemzeti Sportuszodában. A verseny után a Bankliga válogatott vízipólcapatja a Testnevelési Főiskola csapatával mérkőzik.

ÚJRA A NEMETEK GYŐZTEK A MOTOR-VEZETÉSES VERSENYBEN.

A vasárnap a Millenáris-pályán nagyszámú közönség előtt megtartott kerékpárosverseny eredménye a következő: 20 km verseny: 1. Nedo (Drezda) 16 p 42.6 mp, 2. Pawlak (Berlin) 10 méterrel, 3. Istenes 100 méterrel; 30 km verseny: 1. Pawlak (Berlin) 24 p 52 mp, 2. Szekeres 20 méterrel, 3. Istenes 410 méterrel; 20 körös térelőny- verseny: 1. Szekeres 24 450 m (300 m előny), 2. Nedo 24 115 m (100 m előny), 3. Istenes 23 940 m. Fűver- verseny (hat kör): 1. Németh (BSZ) 35 pont, 2. Schmidt (BSZ) 17 p, 3. Szűcs (MTK) 16 p, 50 körös párosverseny: 1. Németh-Schmidt (BSZ) 45 pont, 2. Szűcs-Manheim (MTK) 29 p, 3. Szmilko (UTE)-Farkas (BSZKRT) 14 p.

Magyar csapatok túraeredményei. A BLASz válogatott csapata vasárnap második athéni mérkőzésén Athén válogatottjaitól 3:1 (1:1) arányban vereséget szenvedett. A pesti csapat gólját Keszei (Törökvis) rúgta. — A Boeska Hágában 12 000 néző előtt Hollandai B) válogatottjával 1:1 (0:1) arányban eldöntetlenül mérkőzött. A debreceniek gólját Óri lötte.

Sport — egy mondatban

A Hungária szerződési Keszei II-t a Törökéből.
Azt kívánják sokan, hogy a jövő évi derby meccseket — a súlyos bírói tévedések elkerülése végett — nemzetközi bírák vezessék.

A Ferencváros szerződési Solly IV-et a KEAC-ból.

A MAC vízpoló csapata visszavonta a lemondását és június 7-én megy Bécsbe.

A főiskolai Sportszövetség vizsgálatot indít a szeptedi KEAC ellen, mert az utolsó napon lemondta a válogatottban való szereplést és mert egy volt profi játékosat Benedit igazoltatott le, akinek semmi köze az egyetemhez.

A vadevezős csónakokon mást sem látni, mint »Week end« oldalmot.

Hétlőn este válogat a Vívószövetség véglegesen, hogy kit indít az egyéniben a hűtőkék közül az Európa riválbajnokságon.

A jövő szezonban megalakul a MAC női vívó szakosztálya, eddig tizenöt tagja van, elnöknője Dany Baba lesz.

A Csillaghegyi Ásványvízszem száz üveg »Rorango« narancslésszörpöt ajánlott fel az Európabajnoki verseny résztvevőinek.

Pünkösdkor a Bratislava huszonöt éves jubileumi körmerkőzésén a Hungária, a prágai Sparta és a párizsi Racing Club vesz részt.

Pietri gyarmatügyi miniszter elkíséri a francia vívókat Budapestre.

A Hungária csapata az Európa kupa mérkőzésre így alakul: Szabó, Kalmár, Kállai, Baráthi, Volentik, Sebes, Szegő, Cseh II., Gergely, Dudás, Tilkos.

Németh James, a kiváló vízpoló játékos, most érett ségítők.

A Hungária terebette Győrnek, a III. kerület hátvédjének szerződését.

A közep európai kupamerkőzés első fordulójában az Újpest az olasz bajnok Juventussal, a Hungária pedig a cseh második helyezetttel kerül szembe.

Jekelfalusi (Piller) György bejelentette, hogy nem indulhat az Európabajnokságon a magyar csapatban, mert fáj a lába.

A Vívószövetség tízezer pengőre biztosította első ellen az Európabajnokságot, a biztosító akkor fizet, ha három milliméteres eső esik.

Hol fogják mérni a vizet?

Az UTE minimális gólkülönbséggel győzött az MTK ellen a vízpolótorna döntőjében

(A Reggel tudósítójától.) Az Úszószövetségnek a nyomorenyhító akció és az Újságírók Szanatórium Egyesülete javára vasárnap este rendezett vízpoló villámturnájára zsűfőliség teltek meg a fedettuszoda tribünjén előkelő közönséggel, az élén Horthy Miklós kormányzóval és a kormányzó nevével. Ott volt azonkívül Kánya Kálmán külügyminiszter, lady Snowden, Andrassy Géza gróf, Huszár Aladár főpolgármester, Wlassics báró államtitkár stb.

A vízpolótorna a favorit UTE győzelmével végződött. A torna részletes eredménye a következő:

Előmerkőzések: UTE—BSE 4:1 (1:1), MAC—BEAC 5:0 (2:0), III. kerületi TVE—MUE 2:1 (1:1), MTK—BBTE 3:0 (0:0).

Elődöntők: UTE—MAC 3:2 (2:0). Góldobók: Halasy, Németh, Herendi dr., illetőleg Keserű II. (2). — MTK—III. ker. TVE 2:1 (2:0). Góldobók: Brandy, Hazai, illetőleg Czele.

Döntők: A harmadik helyet a III. kerületi TVE és MAC között sorshúzás, a III. kerületi TVE javára döntötte el.

UTE—MTK 2:1 (1:1). Góldobók: Németh (2, a második négyyardosból), illetőleg Rajki II. (négyyardosból).

A Soproni Torna Egyesület jubileumi versenye

A Soproni Torna Egyesület fennállásának hetvenéves jubileuma alkalmából nagyszabású versenyt rendezett, amelyen a legjobb magyar tornászokon kívül Romeo Neri olasz világ bajnok is résztvett, nagyszerű bemutatkozó gyakorlatokkal. Eredmények: Magyarország 1933. évi tornászajánoka az összes szeréken: Péter Miklós (BTC), 2. Sarlós (TFSC), 3. Hegedűs (UTE), Magyarország 1933. évi vídoki tornászajánoka az összes szeréken: Tóth Lajos (DTE), 2. Alt (KEAC), 3. Rácz (DTE).

Berlin vagy Róma?

Pünkösdkor dönt Bécsben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság

(A Reggel tudósítójától.) Pünkösdkor kezdődik Bécsben az 1936. évi olimpiai előkészítő kongresszus **Bailet Latour** gróf elnöke alatt. A nemzetközi olimpiai bizottság nagyvívó elnökeinek két-százötvenenél nagy diplomáciai ügyességre lesz szüksége, hogy megoldja azt a bonyolalmat, amely a berlini olimpiai megítárlását fenyegeti. A Hitler-kormány ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a német olimpiai bizottságnak semmi köze a berlini olimpiászhoz.

és annak minden ügyét Van der Osten Tschauen őrnagy, a kormány által kinevezett sportfőbiztos fogja felhatalmálva intézni. A német olimpiai bizottság mellőzése természetesen a nemzetközi olimpiai bizottság kikapcsolását is jelentené és ezért vagy sikerül megállapodást létesíteni német illetékek körökkel abban az irányban, hogy a

német olimpiai bizottságot visszahelyezzék nemzetközileg elismert jogába vagy a bécsi kongresszus arra az elhatározásra fog jutni, hogy

az 1936-1 olimpász nem Berlinben lesz.

Ebben az esetben a nemzetközi előkészítő bizottság utasítaná a különböző országok olimpiai bizottságait, hogy **versenyzőik maradjanak távol a berlini olimpiászról** és az olimpiaszt

Rómában rendezik meg.

Az olaszok ebben az irányban nagy propagandát fejtenek ki. Miután a bécsi kongresszusnak egyidejűleg Párizsban ülést tart a nemzetközi úszószövetség, ennek véleményét is ki fogják kérni a végleges döntés előtt, amelyre érhető izgalommal figyel az egész világ sportközvéleménye, mert most dől el, vajjon Berlinben vagy Rómában gyullad ki az olimpiai fátyla tüze.

Kankovszky Artúr a Nemzetközi Ökölvívószövetség új főtitkára

(A Reggel tudósítójától.) Kankovszky Arthur, a magyar bokszszövetség ügyvezető-elnöke kedden Prágába utazik a nemzetközi ökölvívó szövetség ülésére. A konferencián az

angol főtitkár, Valentine Baker, lemond Kankovszky javára.

aminek nagyon érdekes előzményei vannak. Beszéltnék erevonatközölgár Kankovszky Arthurral, aki a következőket mondta *A Reggelnek:*

— *A losangelesi olimpiádon a nemzetközi bokszszövetség új főtitkár választott és választás után 8:9 arányban az angol Bakert jelentették ki megválasztottnak. Később azonban kiderült, hogy a szövetség elnöksége tévesen számolta meg a szavazatokat, mert a többség rám szavazott és így engem választottak meg új főtitkárnak. Az eset után kilene vagy tíz nemzet bevándyúnt intézett a nemzetközi bizottsághoz, hogy a választást semmisítse meg. Mint a bizottság előadójához, hozzám érkeztek a kérvények, de én ezeket nem továbbítottam. Közben Valentin Baker*

megtudta, hogy tévedés alapján került a főtitkári székbe és levelet intézett hozzám, amely szerint a következő kongresszuson lemond javamra,

ha a főtitkárságot elvállalom. En vállalom és így a prágai FIBA kongresszus engem választ meg főtitkárnak, Bakert pedig örökös tiszteltbeli elnöknek.

A főiskolás Kulitz 47.06 métert dobott diszkosszal a MAC atlétikai viadalán

(A Reggel tudósítójától.) A MAC margitszigeti sporttelepén vasárnap délután rendezte atlétikai versenyét, amelynek legértékesebb eredményét a diszkoszdobásban Kulitz érte el 47 m 04 cm dobásával, amely acélszalagulat utánamérve, 47 m 06-szal bizonyult és **új főiskolai rekordot jelent.** Kulitz remek teljesítményével legyőzte Madarász és Donogánt. Részletes eredmény:

- 100 m siklutas: (Gorenday György-mlékverseny): 1. Ragzambi BBTE 11 mp, 2. Gerp MTK 11 mp, 3. Nagy MAC 11.1 mp.
- Súlydobás: 1. Darányi MAC 14 m 40 cm, 2. Varró Váci SE 14 m 21 cm, 3. Arany LASE II. 13 m 85 cm.
- Rúdugrás: 1. Zsufka MAC 380 cm, 2. Szekrényesi MAFC 340 cm, 3. Ostayn TFSC 320 cm.
- Távolugrás: 1. Balog MAFC 723 cm, 2. Fekete UTE 701 cm, 3. Goda MAC 690 cm.
- 1000 m siklutas: 1. Szabó MAC 2:30 mp, 2. Sárvári UTE 2:34 mp, 3. Ignácz TFSC 2:35.2 mp.
- 400 m siklutas: 1. Fried UTE 51.6 mp, 2. Vadász ARAC 52 mp, 3. Kovács BBTE 53.1 mp.
- 400 m junior siklutas: 1. Madari MAC 52.2 mp, 2. Zápolyi MAC 53.2 mp, 3. Gyöngyösi MAFC 53.4 mp.
- Diszkoszdobás: 1. Kulitz TFSC 47 m 04 cm (acélszalagulat utánamérve 47 m 06 cm, főiskolai rekord), 2. Madarász MTK 47 m 03 cm, 3. Donogán MAC 46 m 65 cm.
- Gerelyvetés: 1. Csányi TFSC 55 m 27 cm, 2. Papp MAC 53 m 23 cm, 3. Gyulai BBTE 50 m 99 cm.
- Junior gerelyvetés: 1. Csányi TFSC 50 m 28 cm, 2. Krupka MTK 49 m 32 cm, 3. Fábán MTK 46 m 88 cm.
- 110 m gátutas: 1. Szabó TFSC 15.8 mp, 2. Kovács BBTE 15.9 mp, 3. Arany LASE II. 16.1 mp.
- 5000 m siklutas: 1. Kelen Vasas 15:33.4 mp, 2. Véghe Vasas 15:16.0 mp, 3. Mauréri MAC 16:15.6 mp.
- Magasugrás: 1. Késmárki BBTE 185 cm, 2. Zsufka MAC 183 cm, 3. Jász MAC 180 cm.
- 1500 m junior siklutas: 1. Naszádi MAC 4:18 mp, 2. Enyedi MAFC 4:20.4 mp, 3. Varjas MAC 4:23.8 mp.
- 400 m stafétautas: 1. MAC 3:31.2 mp, 2. ESC 3:34 mp, 3. FTC 3:36.2 mp.
- 400 m staféta handicap: 1. BBTE 43.4 mp, 2. KAOE 32 m előny 46 mp.

Vitéz Somogyi Endre őrnagy nyerte Magyarország párbajtőrbajnokságát

A Magyar Vívó Szövetség a párbajtőr egyéni bajnokságot a verseny kevés résztvevőjére és a bizonytalan időre való tekintettel már vasárnap délelőtt lebonyolította a Margitszigeten. Győzött vitéz **Somogyi Endre HTVK.**

Kiadja: **Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.**
 A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Lázár Miklós.**

Szólok halló itt rádió

A Reggel

SZIGETI AUGUSZT PAVILLON
 HIDEKUTUT 22
 Étterem, cukrászda, gyönyörű kert, kilátás a városra
 Polgári áruk, Cigány, Jazz, Tánco
 Telefon: 64-0-02

Műfog 4 P fémcsiszoló-
 sek 3 P, Arany-
 fog 18 P.
Dr. Hegedűs fog- és szakorvos,
 Erzsébet körút 12, 1. em. Részletre is

Budapest Rivieráján

a legelőkelőbb centrális villanegyedben, a hatáldas Bathynyi útszakaszon, a Mátyási út 7. sz. fasíttól telkünkön 2 db 6-6-oszobos házhoz, előrendelt kivétel, dőltek, kitérő, kitérő beosztású rendkívül

olcsó villát,

nyugvancsak a Gellért fürdőnél, a Meszöly uca 7. sz. remek parkirozott telken

újabb társasvillát

építünk fél kékvészt, igen jutányos fixáru, pazar örökösökkel. Októberi beköltözés. Már csak pár 3-4-5-szobás lakrészek kapható! Felvilágosítás: **»CENTRUM«** Házépítő Vállalat, Horthy Miklós út 15 (Tel.: 69-3-01)

FILLÉRES AZ OJSAĞ

16 fillér

Néhány fillérről derül varázsol minden családba

Zongorák

csalék világmarkák

Közöttük kevésbé használt alkalmi darabok legszélesebb választékban vásárolhatók és bérlelhetők

Keresztély hírneves zongorateremtő V., Vilmos utca 61 és 66. szám.

Aranydollár

és fentra szóló zálogleveleket, kötvényeket, líx kamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barnabánk**, V. nádor u. 26
 Telefon: 21-3-16, 10-4-67

Tekintse meg a **CASINO PENSIO** komfortos szobáit

jelje meg a **CASINO PENSIO** konyháját

Élvezze a **CASINO PENSIO** parkjának ózondús levegőjét és ezzel elvette a nyaralás és üdülés gondját

Hűvösvégy, Madori uca 6. sz.
 Közvetlen autobusz- és villamosmegálló. Telefon: 64-0-40

Balaton-Lidón

rendkívül jutányos áron eladó egy

150 négyzetméteres telek

Érdeklődni lehet délelőtt 9 és fél 3 óra között 27-8-82, 27-8-83 telefonszámon

Ma már mindenki **Méray tehertaxival szállít.**

mert megfizethető, olcsó és gyors. Azonnal kapható. Automata 02-1-64 és 92-1-63